

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inzerate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tuje Izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4091-4095.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti. 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1008 Živahno letalsko delovanje v Tunisu 22 nasprotnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:
Italijansko-nemško letalstvo je bilo zelo delav-
no na tuniskem bojišču, kjer je izdatno podpi-
ralo krajevne boje na severnem odseku; v letalskih
bojih je bilo zbitih 22 nasprotnih letal.
Sovražna letala so bombardirala Gabes in
Bizerto, kjer so poškodovala mnogo civilnih hiš
in povzročila nekaj mrtvih in ranjenih.
V Sredozemlju je bilo najdenih 7 brodo-
lomcev iz neke potopljene angleške motorne torpe-
dovke.

Včeraj popoldne so nasprotna letala bombardi-
rala Cagliari, povzročila znatno škodo ter 37
mrtvih in 286 ranjenih med prebivalstvom.
Buenos Aires, 27. febr. AS. Državni tajnik
ameriškega vojnega ministrstva Stimpson je iz-
javil časniki, da so imeli Amerikanci pri
hudih bitki na srednjem odseku v Tunisu velike
izgube gradiva, zlasti tankov, avtomobilov in
poljskih topov. Stimpson je tudi dejal, da potop-
itev dveh ameriških potniških parnikov, ki sta
prevažala vojaštvo v Atlantskem morju, kaže
kako se je povečala nevarnost podmornic, ki ho-
čejo presekati zavezniške preskrbovalne zveze.

Nasprotujoča si poročila o Gandiju Manifestacije in nemiri po vsej Indiji

Bangkok, 27. febr. Uradno poročajo, da ni pri-
šlo do nikake spremembe pri Gandijevem zdrav-
ju. Tudi včeraj se je Mahatma malo nasmehnil,
čeprav je bil izredno slab. Ta uradna poročila so
seveda optimistična, ne odpravljajo skrbí, kakšne
posledice bi imela Gandijeva smrt. Poročila, ki so
prišla iz drugega vira, pa pravijo, da je nje-
govo stanje težko, da se vedno slabša in da so
zdravniki izkoristili stanje njegovega polsna, in
ga umetno hranijo. Angleške oblasti to trditve
zanikujejo, na mnogih drugih straneh pa jo po-
trjujejo. Angleži bi radi na vsak način prepre-
žili Mahatmovo smrt, ki bi dvignila vse indijsko
ljudstvo proti njim. Treba je še prebrskati čas do

Sovjetski odpor pri Izjumu zlomljen

Zadnji ostanki 7. gardnega konjeniškega zbora uničeni — Nemške čete vztrajajo severno in južno od Orela
Nemške podmornice so na raznih morjih potopile 17 ladij s skupno 107.800 tonami ter torpedirale še pet
drugih, ki so se najbrž potopile

Hitlerjev glavni stan, 27. februarja. Nemško
vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole posebno
uradno vojno poročilo:

Nemške podmornice so nasprotnemu oskrbo-
valnemu brodogradu uspešno zadale še več drugih
hudih udarcev. Poveljniki in posadke nemških pod-
mornic so morali v bitki, ki je trajala celih šest
dni, premagati hude težave, ko so zasledovali
ostanke velikega ladijskega sprevoda, omenjenega
že v uradnem vojnem poročilu 24. februarja. Na
Atlantskem morju, v Sredozemlju in pred Cape-
townom je prišlo hkrati do hudih spopadov z
drugimi, močno zaščitnimi ladijskimi sprevodi
in osamljenimi ladjami. V vseh teh bojih so nem-
ške podmornice potopile še 17 prevoznih ladij s
skupno 107.800 tonami ter torpedirale 5 ladij, ki
so se verjetno potopile.

Hitlerjev glavni stan, 27. februarja. s. Nem-
ško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na severnem delu kubanskega mo-
stišča so se izjalovili ponovni sovjetski po-
izkusi za prodor ob žilavem odporu naših čet.
Za postojankami ob reki Mius, so bili uni-
čeni še zadnji ostanki razkropljenega 7. gard-
nega konjeniškega zbora.

Na prostoru pri Izjumu se nadaljuje na-
padalna bitka. Nemške divizije so zlomile žilav
sovražnikov odpor in razbile močne sovjetske
sile, ki so bile odrezane od zvez v zaledju in se
skušajo zdaj prebiti proti severovzhodu.

Primični boji na prostoru zapadno od
črte Harkov — Kursk so se nadaljevali
tudi včeraj ves dan. Močni oddelki letalstva so
z bombami in drugim orožjem napadali kolone
na pohodu in prednje oddelke sovražnikovega
napada. Bojna skupina orožja SS je vdrla v so-
vražnikove postojanke v ozadju ter uničila ali
zaplenila 54 topov ter mnogo težkega in lahke-
ga pehotnega orožja. Razen 400 vpreženih sani
je utrpel sovražnik tudi sicer hude krvave iz-
gube.

V trdih obrambnih borbah južno in severno
od Orla, so se zrušili na obrambni fronti, ki
jo držijo nemške čete, močni sovražnikovi z oklep-
nim orožjem in pohoto uvedeni napadi. Na istem
odseku je lastni napadalni oddelki napadel si-
stem sovražnikovih postojank, mu iztrgal 12 km
jarkov, razdeljal 249 bojnih postojank ter zaplenil
mного orožja.

Vzhodno od Sičevke je bil sovražnikov
napad v več valovih brezuspešen.

Tudi včeraj je sovražnik na široki fronti ob-
novil svoje napade južno od Ilmenskega
jezera, ki so jih podpirali številni oklepni vo-
zovi in nočna topniška priprava. Po hudih borbah
so bili vsi napadi razbiti z visokimi izgubami.
Deli napadajočega sovražnika so bili obkoljeni, pri-
čemer je obležalo 43 oklepnih voz, razdeljenih
pred našimi črtami.

Pri sovražnikovem poizkusu, da bi 23. de-
cembra močnejši smučarski oddelki preko
Ilmenskega jezera napadli južno obalo, je
izgubil nasprotnik 215 ujetnikov in 1660 mrtvih
mrtvih, razen žrtev, ki jih je med letalskimi
napadi utrpel na ledu. Razen tega je bilo zaple-
nenih 25 protitankovskih topov, 213 avtomatič-

nih pištol, 158 avtomatičnih pušk, 23 metalcev
granat, 422 strojníc, 7 motoriziranih sani ter še
mnogo drugega vojnega gradiva.

Nad vodami visokega severa je letalstvo
z bombnimi zadetki poškodovalo 5000 tonsko tr-
govsko ladjo.

Na posameznih mestih severnega tuniske-
ga bojišča so nastopili nemški oddelki ob pod-
pori nemško-italijanskega letalstva ponovno pro-
ti sovražnim postojankam. Nemški lovci so se-
strelili včeraj v Sredozemlju pri štirih last-
nih izgubah 24 angleških in ameriških letal. V
zadnjih dveh dnevih so bile z letalsvim hudo
zadete pristaniške naprave v Tripolisu. Po-
škodovan je bil tudi prevozni parnik srednje
velikosti.

Oddelki ameriških bombnikov je v včerajšnjih
opoldanskih urah pod zaščito oblakov iz velike vi-
šine napadel področje Wilhelmshavena. Pri
tem so lovci in mornariško topništvo sestrelili 17
štirimotornih bombnikov, 6 nadaljnjih bombnikov
je izgubil sovražnik nad obalo Rokavskega
preliva.

Preteklo noč so angleška letala metala razdi-
ralne in zažigalne bombe na nekaterih krajih v
zapadni Nemčiji in izvedla med drugim tudi
teroristični napad na mesto Köln, kjer je bilo raz-
dejanih 8 bolnišnic. Prebivalstvo je imelo izgube.
Lovska in letalska obramba sta sestrelili 12 sovraž-
nih bombnikov.

Hitra nemška bojna letala so včeraj z dobrim
uspehom podnevi iznenada napadla mesto Ply-
mouth na južni obali Anglije.

Berlin, 27. febr. AS. Davi so angl. bombniki
metali razdiralne in zažigalne bombe na kraje za-
hodne Nemčije ter povzročili škodo na javnih stav-
bah in stanovanjskih poslopjih. Bombe so zadele
več bolnišnic. Prebivalstvo je imelo izgube. Nem-
ško protiletalsko topništvo je pri teh napadih se-
strelilo 18 sovražnih težkih bombnikov.

Popis bojov pri Orelu

Berlin, 27. februarja. AS. Iz pristojnega vira
se je izvedelo, da so med Doncem in Dnjeprom mo-
čne nemške oklepne skupine napadle sovjetske sile
in jih zapadle proti severu v smeri proti Izjumu.
Nemški napad je nasprotnika popolnoma presene-
til in dovedel do celotnega ali delnega uničenja
važnih sovjetskih oddelkov. Med njimi je bilo več
oddelkov Popove oklepne armade in več drugih
oklepnih oddelkov. Ista usoda je nato zadela so-
vražne sile, ki so skušale na istem odseku pro-
dirati proti severu. Te sile so bile najprej razde-
ljene v majhne skupine, nato pa popolnoma uni-
čene. Po prvih, še ne natančnih računih, so Sovjeti
zgubili nad 1000 ljudi, na bojišču pa so pustili
25 topov. Nemške čete so poleg tega med 18. in
22. februarjem na severnem delu tega odseka uni-
čile veliko količino sovjetskega vojnega gradiva,
kakor 115 tankov, 45 topov, 72 protitankovskih to-
pov, 204 strojníc in močnejše ter 385 avtomobilov.
Zahodno od črte Harkov-Kursk je nemško letalstvo

močno podpiralo nemške čete pri reditih obram-
nih bojih. Ves dan so letala vrste »Junkers 88« in
»Heinkel 111« z razdiralnimi bombami sekala po
sovražnih napredujočih kolonah, strogolavci pa so
se spuščali predvsem na kolone tankov in na top-
ništvo ter povzročili precejšnje uničenje. Napade-
ne so bile tudi sovjetske rezerve, premikajoče se
proti bojišču. Nad 150 sovražnih avtomobilov je
pokončanih. Napadeni in zažgani so bili še štirje
vlakci, naloženi z vojnim gradivom in 15 sovjetskih
letal, ki so bila v spremstvu teh vlakov. Južno od
Orela so se izjalovili novi napadalni poskusi so-
vjetskih oklepnih skupin. Na tem odseku so bol-
ševiki zgubili 11 tankov ter nad 1500 mrtvih in
ranjenih. Hude izgube so imeli boljševiki tudi
severovzhodno od Orela. Na tem odseku so bile
nemške izgube razmeroma majhne. Sovjeti pa so
imeli poleg številnih ujetnikov okoli 4000 mrtvih,
uničenih je bilo 8 tankov, 13 protitankovskih topov,
mnogo avtomobilov ter orožja.

Ostre kritike angleškega orožja

Lisbona, 27. febr. AS. Angleški vojni mini-
ster Grigg je v spodnji zbornici predložil obra-
čun za angleško vojsko. Pri tej priložnosti je
prišlo do ostrih kritik. Laburist Richard Stokes
je naglasil, da je bilo od 25 vrst tankov, ki so se
izdelovali zadnji dve leti v Angliji, 20 vrst pod-
vrženih preizkušnji. Nato je dejal, da je bilo
80% tankov vrste »Churchill« po bitki pri Ala-
meinu vrženih iz uporabe. Vojni minister Grigg
ga je prekinil z medikcem »ni res«. Stokes je
nato vprašal, če minister smatra, da so tanki
vrste »Churchill« sposobni tekmovali z nemski-
mi tanki vrste »Tiger«. Minister Grigg je mol-

čal na to vprašanje, ki ga je spravilo v zadrego.
Stokes je nato naglasil, da je njegova kritika
namenjena predvsem tistim ljudem, ki so na po-
veljniških mestih in ki tvorijo šesto kolono,
mnogo nevarnejšo od »pete« in ki se nahajajo
na mestih, za katera niso sposobni. Laburist
Bellingier je izjavil, da so nekateri člani spod-
njega doma pred nedavnim obiskali neko avto-
mobilsko divizijo in spoznali, da je položaj teh
oddelkov zelo resen. Ko je neki poslanec pro-
testiral proti tej izjavi, češ da je »neumna«, je
dejal konservativec Winterton: »Ni neumna,
marveč potrjena po očitljivih.«

čilo še ni potrjeno. Portugalski notranji minister
je obiskal ranjence v bolnišnici, nato pa je bil pri
predsedniku Salazarju.

Lisbona, 27. februarja AS. Izvedelo se je, da je
bilo na krovu ponesrečenega »Clipperja« 7 artistov
ameriškega radija, namenjenih v London, kjer naj
bi igrali ameriškim vojakom, tajnik nekega posla-
ništva in druge osebe, katerih imena so še nadalje
v tajnosti. Nadaljuje se iskanje razbitin in 18 tru-
pel, ki še manjkajo. V vodah reke Tajo plava na
stotine pisem, ki jih zbira pomorska policija.

Veliko zborovanje v Pragi

Praga, 27. februarja AS. Predsednik Haha in
državni tajnik Frank ter člani vlade češkega in
moravskega protektorata so se v Pragi udeležili
velikega zborovanja, na katerem je bilo 4000 ljudi,
ki so zastopali vse socialne razrede češkega pre-
bivalstva. Člani vlade so govorili na zborovanju,
prikazali ljudstvu sedanjí položaj ter pozivali držav-
ljane, naj nudijo popolno sodelovanje nemške-
mu ljudstvu v vojni ter naj aktivno podpirajo nem-
ški narod in njegove zaveznike pri odpravi boljšev-
ške nevarnosti, ki grozi vsej Evropi. Tudi češko
ljudstvo — so naglasili govorniki — mora kakor
nemško ljudstvo čutiti dolžnost civilne mobilizacije
v okviru totalne vojne.

Značilni pojavi med »zavezniki«

Moskovska »Pravda« proti namišljeni poljski vladi

Stockholm, 27. febr. Moskovska »Pravda« se
je včeraj dvignila proti izjavi namišljene poljske
vlade in napadla poljsko vladu. Poljsko in
njene zahteve. »Pravda« piše, da se nihče ne
sme dotakniti Ukrajine kakor tudi nobene druge
pokrajine, kjer ne obstoja poljska narodna
večina, nato pa napada Poljake in jih obtožuje,
da jih skrbí osvoboditev njihove domovine, ki
»bo« zasledena od Sovjetov; prav nič pa jih ne
skrbí, da bi jo osvobodili zdaj, ko je podvržena
Nemčiji. Pisec tega članka Aleksander Karnej-
tink namiguje s temi besedami na dejstvo, da
poljski delavci, internirani v Nemčiji, odklan-
jajo komunistično željo, da bi se združili v
saboterske tople. Ti delavci, ki so očitno iz-
kusili sovjetsko gospodarstvo in nemško okupa-
cijo, so se že odločili, da bodo raje ostali pri
svojem delu. Kjer koli se nahajajo, ni nikakih

atenatov. Kartnejtink nato zatrjuje, da so se
Poljaki v Londonu uprli sprožiti drugega bo-
jišča, ker bi to pomagalo Sovjetski zvezi. Krogi
okoli generala Sikorskega predstavljajo — pravi
časnikar — samo koristi kratkovidnega raz-
reda, ki stremi po poljskem imperializmu. Do-
brobit in rešitev poljskega ljudstva, ki sta od-
visna od hitre sovjetske zmage, jih ne veselita,
marveč jim povzročata strah. Kartnejtink zatr-
juje, da angleška vlada ne more jamčiti za vzhodne
poljske meje. Zato Sovjetska Zveza tega vpra-
šanja ne smatra za kako trenje z Anglijo. So-
vjetska interesna sfera v vzhodni Evropi je
zato nespravljiva — zaključuje člankar — in
noben Poljak naj niti za trenutke ne veruje, da
bo Anglija premaknila en sam prst, da bi po-
stavila v Varšavi kakega poljskega Peyrou-
tona.

delavcev, 45.850 častnikov, 19.000 uradnikov, 8800
zdravnikov, 6375 profesorjev. (Številke so popol-
noma točne, ker so povzete iz uradnih boljševiških
virov.) S tem je boljševizem najbolje dokazal svo-
jo okrutnost. Jasno je, da Rusija tudi danes pri
svojem vojskovanju izvaja strahote, saj zadošča
pripomba, da boljševiška vlada ni hotela pristopi-
ti k nobeni mednarodni pogodbi o vojskovanju.
Strahovanje je boljševiška metoda, ki se je poka-
zala povsod, kjer koli se je boljševizem pojavil,
kakor n. pr. v Španiji, kjer so boljševiki poklali
samo 20.000 duhovnikov, 15.000 redovnikov in re-
dovnic ter 10 škofov, da se drugih žrtev niti ne
omenja. Španski škofje so izjavili, da so boljševiki
pobili najmanj 300.000 katoliških laikov.

Beveridge in pritisk na angleško vlado

Lisbona, 27. febr. AS. Včeraj so spet pritís-
kali na angleško vlado, naj spremeni svoje sta-
lišče do Beveridgejevega načrta. V zgornjem
domu so se združili cantenburyški nadškof in
nekateri člani konservativne, liberalne ter de-
lavske stranke v zahtevi, naj vlada zaenkrat
sprejme vsaj sklep za ustanovitev ministrstva za
socialno zavarovanje, ki naj bo dokaz o odkri-
tosti njenih namenov.

Sovjeti in demokracije

Buenos Aires, 27. febr. AS. »New York Herald
Tribune« piše: Stalin je omenil, da je bila rdeča
armada ustanovljena za obrambo Rusije proti tu-
jim napadalcem, toda na nesrečo se med njimi ne
nahajajo samo Nemci, marveč tudi Angleži in Ame-
rikanci. Stalin je tudi izjavil, da rdeča armada
prenaša sama vso težo vojne. To pa ni točno —
dodaja list — treba pa je priznati, da Rusi pre-
našajo težko breme sedanje vojne. Kakor protiko-
munistični Amerikanci, tako tudi Rusi ne mo-
rejo pozabiti preteklosti. Oni ne zaupajo demokra-
cijam, kakor demokracije ne zaupajo njim. Član-
kar zaključuje: Rusi zatrjujejo, da prenašajo naj-
večje vojno breme in da sami dosegajo odločilne
zmage, da bi imeli pravico po močnejšem glasu
pri bodočih mirovnih pogajanjih.

»Čita in širi »Slovenec«

Judovsko armado sestavljajo

Buenos Aires, 27. febr. AS. Severnoameriški
senator Johnson je sprejel predsedstvo narod-
nega odbora za sestavo judovske armade. Iz-
javil je upanje, da bo odbor v Južni Ameriki
nabral 200.000 Judov za sredozemsko bojišče.

Ameriški poslanik v Ankari med žrtvami »Clipperja«?

Budimpešta, 27. februarja. Snodnji »Pester
Lloyd« poroča iz Lizbone, da se nahaja med žrtva-
mi ameriškega »Clipperja« na Portugalskem tudi
ameriški poslanik v Ankari Steinhardt. To poro-

Zvezni tajnik iz Perugie umbrijski diviziji

Tiskovni urad Fašistovske zveze sporoča: V sredo, 24. februarja jutraj je dopotoval v Ljubljano zvezni tajnik iz Perugie Giannantonio v spremstvu podtajnika Deana, zaupnice ženskih fašijev s šestimi fašistovskimi ženami ter z načelnikom političnega tajništva pri omenjeni zvezi. Zvezni tajnik je prišel v Ljubljano, da bi prinesel darove Zveze iz Perugie za neko hrabro divizijo, ki se je dolgo mudila v tem mestu, zdaj pa se odeva s slavo v boju proti partizanskemu komunizmu.

Zveznega tajnika in perugijske dostojanstvenike so na postaji sprejeli general Perni, zvezni podtajnik Capurso in zaupnica ženskih fašijev. Odsli so v Fašistovski dom, kjer jih je

čakal zvezni tajnik. Ko so položili cvetje na ploščo v spomin padlim fašistom, so obiskali prostore Fašistovskega doma.

Popoldne so se gostje v spremstvu generala Pernija, zveznega podtajnika Capursa, zaupnice ženskih fašijev ter tajnika pokrajinskega Dopelavora šli poklonit Eksc. Vis. Komisarju in poveljniku XI. armadnega zbora. Nato so na pokopališču položili cvetje k spomeniku padlih.

Te dni so zvezni tajnik in dostojanstveniki iz Perugie obiskali čete umbrijske divizije ter nesli vojakom pozdrav perugijskih Črnih sraj in malo domotožja po daljni Umbriji.

Nakazovanje bolniških dodatkov za marec

Mestni prehranjevalni urad sporoča:

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevilih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada meseca marca delil bolniški nakazila vsako popoldne od 8—12 samo v priložni Turjaške palače v Križankah, Gosposka ulica 15, po naslednjem razporedu:

Dne 1.—4. marca samo bolnikom, ki imajo tudi pravico do dodatka mesa, tako da pridejo na vrsto v ponedeljek 1. marca bolniki z začetnicami A—G, v torek 2. marca H—L, v sredo 3. marca M—S, v četrtek 4. marca S—Z.

Dne 5.—12. marca drugim bolnikom, tako da pridejo na vrsto v petek 5. marca bolniki z začetnicami A—C, v soboto 6. marca D—J, v ponedeljek 8. marca K, v torek 9. marca L—O, v sredo 10. marca P, v četrtek 11. marca R—S, v petek 12. marca T—Z.

Dne 13.—22. marca bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada delil nakazila samo za sladkor za dojenčke in bolnike — seveda samo na podlagi predloženih zdravniških spričeval, tako da pridejo na vrsto v soboto 13. marca upravičeni z začetnicami A—C, v ponedeljek 15. marca D—J, v torek 16. marca K, v sredo 17. marca L—O, v četrtek 18. marca P, v soboto 20. marca R—S, v ponedeljek 22. marca T—Z.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne bolniške dodatke, naj pošljejo po nakazila že v ponedeljek in torek, 1. in 2. marca.

Bolniki, ki dobivajo dodatek mesa z različnim terminom v mesecu, naj pridejo po nakazilo za živila in dodatke mesa tistega dne, ko jim zapade nakazani dodatek mesa.

Spet opozarjamo vse, ki pridejo po bolniška nakazila, da morajo s seboj prinesiti izpolnjeno glavo živilske nakaznice upravičencev za mesec marec in nakazilo prejšnjega meseca, potrjeno od trgovca.

Pripominjamo, da bodo tisti, ki bodo mestnemu fizikatu predložili zdravniška spričevala po 5. marcu, dobili nakazila šele po 22. marcu.

Bolniški odsek se zaradi velikega navela nikakor ne bo mogel ozirati na reklamacije zamudnikov in tistih, ki ne bi upoštevali tega razporeda, zato pa vsem priporočamo, naj si ta razpored izrežejo in shranijo, da ne bo zmot in pritožb.

Ducejeve nagrade dvojčkom

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncem Brine Janezu in Mariji iz Gribelj št. 24, občina Gradac, ter Pezdire Karlu in Ani iz Dol. Sušice št. 11, ob priliki rojstva dvojčkov, nagrade v znesku po 600 lir.

Bottal-Orlandini — poročena

Danes sta se v cerkvi San Giusto v Pisi poročila ljubljanski zvezni tajnik Orlando Orlandini in profesorica Rossana Bottal.

Zeninu za pričo sta bila nar. sv. Antonio D'Este, ki zastopa tajnika stranke Eksc. Vidusso-nija in ministra za poljedelstvo in gozdove Eksc. Pareschi, ter grand'uff. Giuliano Ascani; nevesti pa prof. Paolo Rio-Nardi ter cav. Pietro Ghelardoni.

Prof. Rossana Bottal, ki se je proslavila med nami kot odlična pianistka, ter tajniku ljubljanskega fašija čestitamo!

Nov podtajnik ljubljanskega fašija

Tiskovni urad fašistične zveze sporoča: Zvezni tajnik je na mesto skvadrista Domenica De Simoneja, ki je bil poklican v višjo službo, imenoval za zveznega nadzornika in podtajnika ljubljanskega fašista fašista Umberto Cungi-za, rojenega 1. 1900, vpisanega v fašistično stranko 28. marca 1921, skvadrista, udeleženca pri pohodu na Rim, odlikovanega z liktorskim trakom, prosvoljca v vojni 1. 1915—1918, ki je v sedanjosti publicist.

Tajnikov pozdrav fašističnemu podtajniku ob slovesu od ljubljanskega fašija

Tiskovni urad fašistične zveze sporoča:

24. t. m. ob 11 popoldne je zvezni tajnik v dvorani fašističnega dopelavora vprilo ljubljanskim fašistov pozdravil skvadrista Domenica De Simoneja s pozdravom Črnih sraj v prvi bojni črti. Skvadrist De Simone zapuša Ljubljano, da bo prevzel novo nalogo pri ministrstvu za promet, kjer bo opravljal novo službo.

Ljubljanske besede zveznega tajnika je preveval občutek iskrenega tovarštva, ki je ljubljanske fašiste vezal s fašističnim podtajnikom De Simonejem.

De Simone je vzel s seboj v Rim spominsko darilo, ki mu ga je izročil v imenu fašistov-borcev v prvi črti zvezni tajnik. De Simone zapuša med nami najlepši spomin tovariša, skvadrista, bojovnika. Spominjal se ga bomo vedno kot navduševalca delovnih skupin in fašista čiste vere. Vsa njegova dejanja v tem fašiju prve linije so nosila pečat mladostne iskrenosti in tudi zaradi tega smo ga imeli radi in ga imamo še danes.

Zadostovala bo brzokavka, je odgovoril De Simone na tajnikove besede, »pa bom spet prišel v Ljubljano in se postavil ob stran fašistov prve linije, če bi bilo to potrebno.«

Te besede jasno očrtavajo misel in delo fašista, ki je vse dal, ne da bi kaj za to zahteval.

Darilo

Tiskovni urad fašistične zveze sporoča:

Polkovnik Bruno Pilla, ravnatelj prehranjevalnega zavoda za Ljubljansko pokrajino je ob priliki tajnikove poroke poslal uradu bojovnikov fašistične zveze darilo v znesku 100 lir.

DALE CARNEGIE

Kako si pridobiš prijateljev

Osebnost sem se razgovarjal s velikimi ljudmi, do katerih mi je bila dana možnost priti, od Marconija do Franklina Roosevelta, od Owena Younga do Clarka Gablea, od Mary Pickfordove do Martina Johnsona; vedno sem skušal odkriti tehniko, ki jo ti rabijo v odnosih do sočloveka. Z vsem tem materialom sem pripravil kratko predavanje, ki je bilo prav tako naslovljeno kot ta knjiga. V začetku je bilo kratko, pozneje pa je bilo to predavanje za poldrugo uro, ki sem ga več let ponavljal v svoji šoli. Po uri sem prosil svoje slušatelje, da poskušajo in prilagajajo ta načela v lastnih poslovnih zadevah in socialnih odnosih ter naj mi nato poročajo o svojih uspehih. Rea, nadvse imenitna naloga za te petinštiridesetletne učence. Ti morajo in žene so hrepeli po izboljšanju. Misel, da bodo začeli z delom v neke nove vrste laboratoriju, v prvem in edinem laboratoriju človeških odnosov, jih je kar očarala. To je razlog, zakaj ta knjiga ni bila epizoda v navadnem pomenu besede, temveč je rasla kakor otrok in se razvijala od doprinosa tisočev ljudi.

Pravila, ki jih bom podal, niso kakšna teoretična razlaga, tudi ne kakšna fantastična dognanja. Kljub temu pa delujejo naravnost čarno. Čeprav se zdi zelo neverjetno, sem se sam večkrat prepričal, da ravnanje po teh načelih privede do prave revolucije v življenju.

Primer: lanske leto je obiskoval moja predavanja mož, ki je imel podrejenih tri sto štirinajst uradnikov. Že več let je imel navado, da je kritiziral, nadlegoval in kaznoval svoje podrejene naravnost nesramno. Vljudnost, pohvala in vzpodbuda — vse to mu je bilo tuje. Ko pa je preučil načela, ki jih podaja ta knjiga, se je njegova življenjska filozofija radikalno spremenila. Njegovo organizacijo danes preveva nov duh lojalnosti, navdušenja, sodelovanja in medsebojnega razumevanja. Tri sto štirinajst sovražnikov se je spremenilo v tri sto štirinajst prijateljev. Ta mož ima danes večje dohodke, njegovo podjetje se je povečalo, in kar je največ, danes je mnogo bolj zadovoljen v svojem poslovanju ter v svojem privatnem življenju.

Brezštevilni trgovci so zelo povečali svoje prodaje, ko so začeli uporabljati ta načela. Mnogim izmed njih je uspelo razširiti svoje poslovanje tudi na druga področja, čeprav so to prej zaman poskušali.

Nekemu uradniku plinske družbe v Filadelfiji je grozil odpust. Mož se je namreč vedel preveč nevljudno in robato z občinstvom. Ko pa je poslušal moje nasvete, je nevarnost odpusta minila in nekdanji surovež je v službi celo napredoval.

Ob koncu predavanj smo se navadno zbrali učenci in predavatelj na skupen banket. Banketu so prisostvovali tudi družine gojencev. Ob tej priliki so mi nešteto krat žene mojih učencev dale dragoceno zagotovilo, da je njihova družinska sreča zelo narasla, odkar so možje obiskovali moja predavanja.

Učenci sami so naravnost presenečeni nad uspehi. Njih navdušenje je tako, da mi večkrat zagreni počitniške dni, ko me neprestano nadlegujejo po telefonu in me prosijo za nasvete.

Zanimiv je primer nekega učenca. Poslušal je moje predavanje in ga nato na dolgo obravnaval z nekaterimi součenci. Snov mu je tako učinkovito dokazala preteklo zmoto, da je za več noči izgubil spanec. Nikar ne mislite, da je bil to kakšen preprost in neizobražen možakar; bil je prevečen in blaziran trgovec, poliglot in dvakrat diplomiran. Lahko bi naštel zglede, ki se zdijo absurdni, smešni in fantastični. Marsikdo bo seveda označil kot take ali še slabše moje trditve, toda meni ne gre za drugo, kakor prikazati svoje uspehe ter priporočiti pot, po kateri boste uspeli tudi vi.

William James je rekel: »Če mislimo na to, kar bi lahko bili, moramo reči, da smo zbujeni samo do polovice; to se pravi, da uporabljamo samo majhen del naših fizičnih in umskih sposobnosti. Zelo redkokdaj se zgodi, da človek uporablja vse svoje zmognosti; njih velik del ostane v nekem večnem polnu.« Namen te knjige je prav ta, da vam pomaga pri odkrivanju, razvijanju in uporabljanju teh skritih ter do sedaj nekoristnih sposobnosti.

Veliki cilj vzgoje, je rekel Herbert Spencer, ni spoznanje, temveč dejanje. In ta knjiga hoče biti dejanje.

I. del.

Temelji umetnosti občejanja z bližnjim.

Ne brcaj v panj, če hočeš dobiti med!

(ameriški pregovor.)

17. maja 1931 je središče New Yorka bilo priča najbolj senzacionalnega lova na človeka, ki se je kdaj zgodil v njegovih ulicah. Po več tednih iskanja je bil gangster Crowley, prosluli razbojnik, ki ni ne kadil, ne pil, pritisnjen ob tla ter obkoljen na stanovanju svoje ljubice v West End aveniji. Stopenjast policajev in agentov je oblegalo njegovo podstrešno skrivališče. Preluknjali so strop ter napeljali na postrežbe solzivni plin, postavili strojnice po bližnjih nebotičnikih.

(Dalje prihodnjic)

XII. narodna tekma v poljskem toku

Tiskovni urad Zveze fašijev sporoča: Na prizadevanje glavnega poveljstva GIL-a je bila 21. februarja v Rimu XII. narodna tekma v poljskem toku na razdaljo 9 km. Na tekmi so nastopali fantje iz Liktorija, rojeni med 1. januarjem 1922 in med 31. decembrom 1928.

Veako zvezno poveljstvo, vstevši tudi ljubljansko, ee je tekem udeležilo z enim zastopkom.

Ljubljansko zvezno poveljstvo je doseglo časten uspeh.

Nov čas zatemnitve

Od nedelje 28. februarja zvečer velja do nadaljnjih ukrepov čas zatemnitve od sedmih zvečer do šestih jutraj.

Prima linea št. 17

Izšla je 17. številka tedenskega glasila Zveze bojovniških fašijev v Ljubljani »Prima linea«. Na prvi strani je daljši članek, ki ga je napisal Gian Luigi Gatti o Slovanih in panslavizmu. Na drugi strani je posvečena precej prostora komentarju šolske listine. To pot obravnava komentar odnose med GIL-ovo šolo in družino. Zanimiva je stran, ki obravnava sodelovanje z bojovniki in članek, ki popisuje komunistične zločine na Balkanu. Cela stran je posvečena organizaciji Zveze bojovniških fašijev v Ljubljani in pokrajini. Na zadnji strani pa je daljši članek, ki duhovito obravnava namišljen idealizem slovenskih partizanov. Kakor vedno, je tudi to pot tednik ilustriran.

Iz vzrokov vojne nastajajo orožje miru

POT POLITIČNE MOČI PETROLEJA

S tem pa spet ni bila zadovoljna Standard Oil. Skrila se je za državnega tajnika Colbyja, ki je poslal noto lordu Curzonu. Istočasno pa je potoval neki gospod Bock v Turčijo. Prav v tem času je bil spor med Anglijo in Ameriko zaradi petrolejskih vrelcev v Holandski Indiji, v Costarici ter napetost z Mexiko. Ta gospod Bock se je pogajal s Kemalom pašo, ki je bil že itak velik nasprotnik angleške petrolejske politike.

Kemal paša je bilo treba na vsak način onemogočiti, še posebno zaradi tega, ker je nevaren vse dotlej, dokler Feisal dejansko ne dobi moči nad mezopotamskim petrolejem. Toda, kako naj to stori. Francozi temu niso bili naklonjeni in so nasprotno še iskali prijateljskih stikov s Kemalom pašo. Anglija je bila sama in če je hotela dobiti petrolej Mezopotamije, bi morala nekoga najti, ki bi šel zanj po kostanj v žerjavico.

To pa naj bi storila Grčija, ali boljše povedano — Venizelos, poglavar grške države, ker je kralj Konstantin hotel ostati nevtralen za vsako ceno. Venizelos je oklical v Saloniki protivladno ter napovedal vojno Nemčiji in Bolgariji.

Venizelos je bil rojen na Kreti kot sin malega carinskega uradnika. Takrat je bila Kreta še v turških rokah. Postal je odvetnik, spoznal je Bazila Saharova, postal je agent v angleški službi, leta 1899 je dobil mesto pravosodnega ministra na Kreti ter je postal leta 1910 ministrski predsednik Grčije. Leta 1913 je vključil Kreto v grško kraljevstvo. Sanjal je o veliki Grčiji, o močti, kakor je že nekoč bil. Zaradi tega se je v svetovni vojni tudi boril na strani zaveznikov. Obiljabili so mu velika ozemlja v južnovzhodni Evropi in Mali Aziji. Ni pa vedel, da so bile enake obljube že dane Rusom in Italijanom.

37

Edina ovira za uresničitev njegovih načrtov je bila Turčija. Sanjal je o novem pohodu, ki bi bil podoben onemu Aleksandra Velikega in je potreboval za to samo nekaj topov in denarja.

To pa mu je preskrbel njegov stari prijatelj Zaharoff. Kdo je ta Zaharoff? Zaharija Basileus Zaharoff je po rodu Armenec iz Mugle. Postal je eden najbolj bogatih ljudi na svetu, največji dobavitelj orožja v vseh vojnah. Svojemu stricu, trgovcu z blagom v Galati je ukradel denar in se odpeljal v Anglijo. Toda stric ga je prehitel in mladega Zaharoffa so zaprli, ko je stopil na angleška tla. Zaharoff pa se je tako odlično zagovarjal, da so ga izpustili, ko je plačal jamstvo. Kmalu nato so ga odgnali. Na povratku v Atene se je seznanil — bil je lep človek — z neko odlično Angležinjo, ki mu je pomagala utirati pot navzgor z dragocenimi priporočili. Omogočila mu je drugo potovanje v London in mu tamkaj odprla vrata, ki so bila drugače močno zapahnjena. To je bilo leta 1875.

Prav v tem letu so Angleži reorganizirali tudi svojo Intelligence Service. Iskali so lepe gospode, ki so obvladali nekaj jezikov, ki niso bili strahopetni in škropolozni. Zaharoff je imel srečo in ko je šel spet na potovanje, je bil agent tovarne za orožje in istočasno agent Intelligence Servicea. Potoval je po Črni gori, Srbiji, Bolgariji in Turčiji. Grkom je naskrivaj prodal podmornice in še bolj skrivaj to povedal Turkom, katerim je prodal dve podmornici. Po letu dni te službe je prodal za 9 milijonov funtov orožja in streliva in istočasno poskrbel, da to orožje ni bilo rabljeno proti angleškim interesom.

Zaharoff je takoj napredoval v svojem podjetju. Postal je delničar tovarne za orožje, povezal se je z Maximom Hiramom, ameriškim iznajditeljem strojnice in debelo služil v burški vojni, v balkanskih vojnah, v rusko-japonski vojni. Bil je premeten na vse strani in je znal kupčevati tudi z nasprotniki. Francozi so dobro vedeli, da je v svetovni vojni prodajal ta angleški patriot in nosilec časti viteza velikega križa francoske častne legije — nemškimi podmornicami petrolej preko španskih vojaških oblasti. Seveda je bil ta petrolej slab in je večkrat pustil podmornice na cedilu, da sredi Atlantika niso mogle manevrirati.

Zvezni Tajnik iz Perugie v razgovoru z vojak.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 28. svečana: 2. predpostna nedelja; Roman, opat in ustanovitelj reda; Antonija Fl. vdova in opatica.

Ponedeljek, 1. sušica: Albin, škof; Svithert, škof; Antonina, mučenica; David, škof.

Torek, 2. sušica: Kunigunda, cesarica; Marin, mučenec; Marcijan, mučenec.

Dr. Andrej Druškovič

advokat, branilec
sodno zapriseženi tolmač za
italijanski, nemški in francoski jezik

je preselil svojo pisarno

v Cigaletovo ulico 3

(hiša adv. penz. fonda zraven sodne palače)

— Urad C. I. T. Iz »Službenega lista za Ljubljansko pokrajino« št. 13 posnemamo, da je C. I. T. (Italijansko turistično društvo) prevzel krajevni potovalni urad, katerega je doslej upravljala Zveza za tujski promet. To je zagotovilo velike italijanske družbe, ki kljub sodobnim težkočnim žrtvam, da bo vseeno mogla povsod uveljaviti svoje ime in resnično pomagati svojim klientom. Za direktorja urada je imenovan cav. Guido Candrini del Patuzzi, ki je že znan na turističnem polju zaradi svoje posebne ljubeznivosti in ki si bo znal pridobiti tudi naklonjenost ljubljanskega prebivalstva.

— Predavanje o H. Carossi. Pod okriljem Nemške Akademije v Ljubljani je v petek predaval dr. K. H. Wilgalis z Benetk o sodobnem nemškem pisatelju H. Carossi in njegovem delu. Gospod predavatelj na predavanju, ki so se ga udeležili tudi zastopniki Visokega Komisariata in Nemškega generalnega konzula, je razvil nazorno sliko o Carossi, njegovem življenju in delu ter ovrednotil njegovo umetnost in njegova doživljanja, kakor jih podaja v svojih delih. Ta sodobni nemški pisatelj (rojen 1878), ki je potomec italijanskih prednikov in je izšel iz močne katoliške tradicije, je postal vojaški zdravnik ter preživel prejšnjo svetovno vojno na fronti (Rumunski dnevnik), bil privatni zdravnik, je pesnik in pisatelj, ki spada med vrhove sedanje nemške literature. Predavatelj ga je označeval kot estetskega, socialnega in religioznega človeka. Po teh treh vidikih je nam orisal njegovo mladost in dožitke v njej, njegovo zdravniško prakso, ki jo je opisal v posebnem romanu, in njegova vojna doživljanja ter pojmovanje vojne kot zdravilne operacije za višje cilje. Toda čeprav je njegova umetnost zelo avtobiografska, je vendar kot pravi umetnik, ustvarjalec novih, višjih življenjskih oblik, ni deskriptiven reporter, temveč velik ustvarjalec in umetnik, ki je znal združiti realnost in idejo v novo živo podobo. To, kar je doživel, je podal tako, kakor da bi realiziral doživljanje mnogih sodobnikov. Predavatelj je v lepi besedi in duhovni poglednosti nakazal duhovni profil velikega sodobnega

nemškega pisatelja, za kar so ga poslušalci nagradili z odobravanjem.

— Občni zbor »Unione, hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani, bo v torek 16. marca 1943 ob 17. Delnice je položiti do 10. marca 1943.

— Ze deset dni lepo vreme. Sončni in topli dnevi trajajo že od 17. februarja naprej. So navadno brez vetrov, zjutraj hladni, čez dan topli. V petek popoldne je bilo nekaj blaže precej vetrovno. Vse kaže, da se bliža sprememba vremena, ko barometer sicer počasi pada, a je sedaj še vedno nad normalo. V soboto zjutraj je bilo sprva megleno. Megla na Barju je bila visoka. Pozneje se je začelo malce oblačiti. V petek je bila zaznamovana najvišja dnevna temperatura 14,7 C, v soboto zjutraj temperaturni minimum —1,7 C. Barometer je kazal v soboto zjutraj 768,5 mm.

— »Supere« čaj ustreza vaši želji po pravem ruskem (kolonialnem)čaju.

— Steklarska delavnica v Wolfovi ulici 6, v prostorih tvrdke A. Pauschin, zopet postavlja. Izvršuje dela za stavbno steklarstvo, izločena okna, okvirje za fotografije, slike in goblene, steklo za pohištvo, avtomobile, vzorčasto, motno in brušeno steklo in prevzema v popravila stara, oslepela ogledala. Za vsa dela se priporoča staklarski mojster Karel Lavrih.

— Prvi metulji. Te dni nam je sporočil prijatelj našega lista, da je pod Rožnikom na

poti proti Čadu na popoldanskem sprehodu, ko je nabiral še prav lepe spomladanske podleske, nenadoma srečal prvega metulja. Kar močno se je pozibaval pisani in veliki admirali, ki je bil prav gotovo za februar zgoden znanilec pomladi. Drug bralec nam sporoča, da so v petek popoldne ob Dolenjski cesti, ko je sonce prav prijetno grelo, opazili prav tako zgodnjega metulja-belina. Gotova leta je metulj-belina napravil s svojimi gosonicami neprecenljivo škodo po poljih, zlasti na zelju in drugih pridelkih. Gosonice so vse požrle. Pred 700 leti je Kmetijska družba za pokončavanje metuljev poklonila raznim šolam primerne nagrade, ki so bile razdeljene šolskim otrokom, da so lovili metulje in jih prinašali v šole. Nalovili so n. pr. leta 1872 — kakor poročajo »Novice« — v medvodski okolici 150.000, na Ježici 30.000 in v smledniški občini kar 177.000 metuljev.

— Premog in drva na nakaznice dobite pri tvrdki »Gorivo«, Karlovska 8. (Lastnik A. Jerančič ml.)

— Tekmovalcem za knjižne nagrade, ki jih bo 15. marca določil žreb za pravilno rešitev ugradne uganke v letošnji »Družinski pratiki«, svetujemo, naj zaradi prihranka na poštnini pošljajo rešitve v skupinah v enem zavrtu. Priložiti pa je treba za vsak naslov odgovarjajoči nagradni kupon. Kdor še ni kupil »Družinske pratike«, si jo lahko še preskrbi do konca februarja.

Iz Kočevja

Vsem cenjenim naročnikom Slovenčeve knjižnice sporočamo, da dobe izšlo knjige v pisarni naše podružnice (Ljudska posojilnica), kjer jih lahko dvignete med uradnimi urami.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Tri zanimiva predavanja. Prof. S. Nosengo z rimske univerze je imel pred dnevi v našem mestu tri zanimiva pedagoško-poučna predavanja. V centralnem bogoslovju je ob navzočnosti g. nadškofa govoril o temi »Načela in izvajanja krščanske pedagogike«. Drugo predavanje, namenjeno ženskem svetu, je bilo v noterskem samostanu. Tretje, »Nove didaktične izkušnje in vzgoja na načela«, je bilo v župnijskem zavodu.

Pomlad se bliža. Lepi dnevi, o katerih smo zadnjič pisali, trajajo še dalje. Vmes se je za par dni zžujilo, dobili smo dež in sneg, ki je nekatere hribovite predele prav globoko zapadel, pa zapihal je zopet sever, razgalil nevišeno sivino in zopet odprl nebesni svod soncu in njegovi zlati razsežnosti. Že močno ogrevajoči sončni žarki so sneg v par dneh zlizali, sedaj je zopet skoraj vsa pokrajina kopna in uživamo prav prijetne, skoraj pomladne dneve.

Z Gorenjskega

Popis delovnih rezerv tudi na Gorenjskem. — Pred nedavnim smo poročali, kako so v »Karawanken Bote« bralci v številnih dopisih zahtevali, da se tudi na Gorenjskem izkoristijo delovne rezerve. V zadnji številki z dne 27. februarja pa prinaša »Karawanken Bote« odredbo šefa civilne uprave za zasedena ozemlja Koroske in Kranjske, galeiterja dr. Rainerja, s katero se razširja državna odredba o popisu delovnih rezerv tudi na Gorenjsko. S to naredbo so tudi na Gorenjskem mobilizirane vse moči, ki so še proste in sposobne, da izpolnijo zahteve državne brambe. Ker je bila seveda izdana odredba precej kasneje, je drugačen samo prijavni rok. Drugod se morajo prijaviti vsi najkasneje do 3. marca, na Gorenjskem pa morajo delovni uradi pozvati vse, ki so dolžni zglasti se, do 31. marca. Dolžnost zglasti velja za nemške državljane, nadalje nemške državljane s preključljivim državljanstvom, za pripadnike prav varstvom države in za brezdomovince. Zadolostuje že, da ima nekdo v zasedenih ozemljih Koroske in Kranjske svoje bivališke, pa je že obvezen zglasti se. Zglastitve so oproščeni inozemci in vsi tisti, ki jih našteva po vrsti odredba. Za Gorenjsko pa seveda izvedba te naredbe ne bo prav takšna kakor v rajhu. Tako n. pr. gorenjske prebivalstvo ne bo pritegnjeno v službo po drugih pokrajinah, ampak ostane če že ne v svojem domačem kraju, vsaj gotovo v svojih domačih okolišjih Kranj, Radovljica in Kamnik. Na Gorenjskem bo treba namreč novih delovnih moči pri kmečkem delu. Zlasti pa bodo delovne moči dodeljene obratni, ki služijo neposrednim namenom državne obrambe. Časopis posebej opozarja, da dolžnost zglastitve še ne pomeni takojšnje dolžnosti dela. Pozivi bodo izdani po skrbnem preudarku, predvsem bodo oproščene žene z otroki, ki še ne hodijo v šolo.

Povečana kinodvorana v Kranju. V Kranju so preuredili novo kinodvorano tako, da ima sedaj prostora za 500 gledalcev. Za to ureditev gre za sluga okrožnemu voditelju Kussu, ki je odredil, naj se prelože predstave iz prejšnje dvorane v na novo urejeno in še enkrat večjo dvorano, ki je zelo akustična. Zvočna aparatura je tudi dobra in sedanj

vodja zvočnega filma Willi Pechard je izvršban strokovnjak, ki skuša zadovoljiti občinstvo. Posebnega pomena so dalje vhodi in številni izhodi iz dvorane. Občinstvo sedaj lahko dvorano izprazni v nekaj trenutkih. Prej pa je bilo treba dolgo časa čakati, preden so se vsi izrinili skozi ena vrata.

S Spodnjega Štajerskega

Navdušenje Spodnjih Štajercov za državno delovno službo. Štajersko časopisje poroča, da so v zadnjih dneh odšli Spodnjestajerci zopet v državno delovno službo. Tako sedaj Spodnjestajerski može, ki so lani sledili klicu državne delovne službe, že nosijo puške nemških grenadirjev in tako dokazujejo v boju za novo Evropo svojo dokončno pripadnost Nemčiji. Spodnjestajerska okrožna mesta so 4 dni nudila krasno sliko. Povsod je bilo slovesno, živahno, vedno je bilo čuti vojaške in bojne pesmi. Od vseh povsod so prihajali mladenci, prav vsi so prišli, nihče ni ostal doma, čeprav je sovražna propaganda prav to že tolikokrat skušala podčrtati. Kakor nekaj dedje tako je spodnjestajerska mladina tudi topot prihajala največ na okrašenih vozovih s tradicionalnimi rožami na klobukih. Na nobenem vozu seveda ni manjkalo harmonike in nekdo izmed harmonikašev je celo prepesnil znano pesem na »vstop v delovno službo«. Ta pesem je na primer čele 4 dni donela po Celju, ki je na izredno slovesen način sprejelo in pospremilo mladino delovne službe. Na dvorišču gradu so se zbirali vsi in tam so se tudi postavili v dolge vrste s kovčgi v rokah. Tam se je vsak dan poslovil od njih okrožni vodja Dorfmeister. Odtod so korakali v sprejedu na kolodvor; na čelu je korakal okrožni vodja s sodelavci, godba brambovcov, nato pa dolge vrste delavcev. Kadar so korakali po cesti, se je ustavil vsi promet in vzklikanja, mahanja robcev in pesmi ni hotelo biti konca. Lepo se je poslavljati tudi Maribor, kjer so minulo soboto prav tako z godbo na čelu odkorakali novinci delovne službe na kolodvor. Med potjo jih je spremljala velika množica Mariborčanov. Navodila za mariborsko ženstvo. Dne 12. f. m. je bilo v Mariboru sklicano zborovanje vseh sodelavk pri ženskem uradu za maribor-

Izšla je nova knjiga

»Slovenčeve knjižnice«

svelovnoznani roman

LORNA DOONE

Spisal R. Blackmoore

Knjigo dobite po vseh knjigarnah in trafikah.

Naslednji teden bo izšel svetovno znani roman

»POSTRUŽKA«

(Scampolo), ki ga je spisal Dario Nicodemi in katerega igr »Scampolo« pozna vse svet.

TEL. KINO SLOGA 65-12

Najodličnejši film sijajnega pevca Ferruccia Tagliavinija

»HOČEM ŽIVITI TAKO«

Ostali igralci: Carlo Campanini, Silvana Jachino. — Predstave ob delavnikih ob 14.30 dalje. V nedeljo ob 13.30, 14.30, 16.30, 18.30.

TEL. KINO MATICA 22-41

Dnevno dvojni program:

Ob delavnikih ob 14.30 in v nedeljo ob 10.30 »ZVEZDA IZ RIA«. — Ob delavnikih ob 16.30 in 18.30 ter v nedeljo ob 14.30, 16.30 in 18.30 »KARLOVA TETKA«.

»ZVEZDA IZ RIA«

Diven, romantični film s plesom in muziko. Najlejša plesalica La Jana, Gustav Diesel...

»KARLOVA TETKA«

film duhovite in zabavne vsebine, v glavni vlogi komik Macario - Silvana Jachino...

TEL. KINO UNION 22-21

Poguba mednarodnega pustolovca zaradi sentimentalne zaljubljenosti

»DEKLE Z NASPROTNEGA BREGA«

V glavni vlogi: Maria Mercader, Milena Penovich, G. Lazzarini in G. Barnabo.

PREDSTAVE:

ob delavnikih ob 14 in 18.15; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in ob 18.30

Tel. KINO KODELJEVO 41-61

Krasna filmska umetnina po znani Puškinovi noveli

»DVOBOJ«

Assia Noris — Foser Giacchetti

Zopet odlična zabava za našo mladino

»PEPELKA«

Predstave: na delavnik: 17.30; v nedeljo: 14.30 in 17.00

sko mestno okrožje. Deželna ženska voditeljica dr. Smithalova je predavala o ženskih nalogah v sedanji vojni, kjer je treba pomagati ne samo sebi, marveč tudi sosedu, negovati ranjenec, službovati na kolodvorih, šivati po šivalnicah ter voditi otroške skupine. Mnoga mesta, ki so jih do sedaj imeli moški, morajo zdaj zavzeti ženske. Nato je predavala namestnica dr. Delpinova o tem, da je treba nemškemu narodu ohraniti čisto kri ter je zaključila z besedami: »Človek sam ni nič, narod je vse.«

Iz Hrvaške

Pristop NDH k mednarodni poštni zvezi.

Poštna uprava NDH je te dni prijavila svoj pristop k mednarodni poštni zvezi, ki ima svoj sedež na Dunaju.

Novo lesno državno podjetje v NDH. V Uradnem listu NDH je objavljena zakonska odredba, po kateri se vse premoženje državnega lesnega podjetja Filipa Deutscha sinovi s sedežem v Zagrebu izloča kot posebno državno premoženje, ki sestavlja premoženje novega podjetja, ki bo poslovalo dalje pod imenom Državno lesno industrijsko podjetje »Turpolje« s sedežem v Zagrebu.

Novo državna ustanova v Banja Luki. Za številnimi državnimi uradi, ki se stalno odpirajo v Banja Luki, je sedaj prišel v tem mestu poslovati zdravstveno-živilarski zavod.

70 letnica »Glasnika bosansko-sremske škofije«. Te dni je minilo 70 let, odkar je pričelo v Djakovem izhajati glasilo tamošnje škofije. List je ustanovil leta 1873 tedanji djakovski škof dr. Strossmayer ter ga je tiskala tiskarna v Osijeku. Zaradi težkoč, ki so bile združene z izdajanjem lista zaradi oddaljenosti tiskarne, se je škof Strossmayer odločil za nakup tiskarne, ki je pod imenom »Škofijska tiskarna« pričela obratovati v Djakovem leta 1880. Glavni sodrudi lista je bil v začetku njegovega izhajanja profesor Aleksander Tomić, brat znanega hrvatskega pisatelja Josipa Evgena Tomića.

Dosedanja nabiralna akcija za »Pomoč«. V mesecih november, december 1942 in januar 1943 so v NDH nabrali za hrvatsko zimsko pomoč nad 13 milijonov kun.

Iz Srbije

Vpostavitv železniškega prometa med Madžarsko in Banatom.

Madžarska železniška uprava je pred dnevi vzpostavila železniški promet z Banatom.

Ustanavljanje delavskih kuhinj po posameznih večjih podjetjih. Zaradi lažje in boljše prehrane delavstva po posameznih industrijskih podjetjih, je srbska državna uprava pričela pospeševati ustanavljanje delavskih kuhinj v posameznih tovarnah. Delavske kuhinje že dalje poslujejo v večini srbskih državnih podjetjih, sedaj jih je pa pričela ustanavljati tudi privatna industrija. V kuhinjah dobe delavci dobro, okusno in izdatno hrano. In to pa razmeroma nizkih cenah.

Drobna ljubljanska kronika

V spomin dragemu prijatelju inž. F. Žužka daruje dr. L. P. za društvo slepih 100 lir.

Rekolekclja za gospe in matere bo v Lichtenurnu, in sicer v sredo, 3. marca ob 4 popoldne ter v četrtek, 4. marca ob 8 zjutraj s skupno sv. mašo in sv. obhajilom. Priščno vabljeni.

Kongregacija gospodilcev in kongregacija učiteljev pri sv. Jožetu imata svoj redni shod v ponedeljek, 1. marca. Priidite vsi!

Učiteljice in profesorji v pokoju. Šlani »Združenja solunkov« lahko dvignejo šlanske izkaznice za šolsko leto 1942-43-XXI v frančiškanski ulici št. 6-1. vsak dan od 9 do 12 in 15 do 18.

Sadlarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I bo oddajala semenski zgozdnj krompir Bintje članom, ki so ga naročili, v torek, dne 2. marca od pol 15 do pol 16 pop. v skladišču Kmetijske družbe. Novi trg 3 (preko dvorišča).

Kdor se hoče pošteno nasmejati in zabavati ob prijetno zapleteni veseloligi, naj si ogleda v nedeljo, 28. februarja ob 5 za- hvalno veseloligo »Lazivece«. Uprizori jo bo Rokodelski oder, ki tudi opozarja cenjeno občinstvo, da si priskrbi vstopnice v pred- prodaji, ki bo v nedeljo popoldne ob 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pi- sarni, Petrkova 12-1, desno.

Jezikovni tečaji: Italijanski, nemški in francoski v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 se prične 5. marca. Pouk popoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku. — Najuspešnejša in najnovejša učna metoda — diplomirani predavatelji. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

Danes ob 5 popoldne v frančiškanski dvo- rani veseloizira »Ulica št. 15«. Vstopnice v predprodaji ob 10 do 12 in dve uri pred pri- četkom predstave pri blagajni frančiškanske dvorane. — Igra bo gotovo ugajala sleher- nemu gledalcu, ker je dobro pripravljena in se odlikuje po izredni komiki. Vabimo k čim večjemu obisku.

Učite se strojepljenja! Novi eno- dvo- in trimesečni dnevi in večerni tečaj prične 4. marca. Najuspešnejša desetprijatna učna

metoda. Specialna strojepljalna šola: Največja moderna strojepljalna, raznovrstni stroji. Učnilna zmerza. Pouk po želji popoldne, po- poldne ali zvečer. Informacije in prijave dnevno. Zadrževanje brezplačno. Prospekt. Tr- govsko uličica »Christofor učen zavod«. Do- mohranska 15.

Velik koncert Glasbene Matice ljubljanske bo jutri v ponedeljek, dne 1. marca ob pol 7 zvečer v veliki unijski dvorani z na- slednjim sporedom: Najprej bo zaigral pod- vodstvom skladatelja in dirigenta L. M. Šker- jancina godalni orkester Orkestralnega dru- štva Glasbene Matice, ki je pomnožen z ne- katerimi člani simfoničnega orkestra. Gre- goriev Preludij in Allegro, Korolev Andante ter Chopinov Valček op. 64, št. 2. Spremljala ga bo na klavirju pianistka Zora Zarnikova. Lajovečev samospev: Iskal sem svojih mladih dni. Ponchiellijev arijo in romance iz opere »Zaroučena« ter Gerbičev pesem Pojdem na prejo bo zapel basist Julij Betetto, pri klavirju pianist Lipovec. Ge- norovi v naših koncertnih sporedih bo za- igral pianist Anton Trost, in sicer: Longovo arijo z varijacijami iz Suite v starem slogu, štiri Škerjancine skladbe in Mirce Saneino- va Fantastično kolo. Za sklep nastopi zopet pomnožen godalni orkester Orkestralnega društva, ki bo zaigral Dall'Abaco Cerkveni koncert v »mestu« in Vivaldievo Simfo- nijo v »Gduru«. Vse posetnike koncerta prosimo, da zasedejo svoja mesta v dvorani nekaj mi- nut pred pol 7 zvečer. S tem omogočijo re- den začetek koncerta in točen konec ob 8. — Podroben spored je v Knjižarni Glasbene Matice. Sedeži in stojišča so razprodana.

Te dni so mnogi dijaki, starši in vzgoji- telji zaskrbljeni zaradi uspehov v šoli. Kako prav bi bilo, da bi zlasti dijaki od tretjega do petega razreda dobili prav te dni v roke svoje stanovsko knjižico »Leta, mda leta«. Ta številka rakovniških knjižic preprosto razkrije staršem, vzgojiteljem in dijakom vzroke šolskih neuspehov, hkrati pa doje

zlasti dorasajočim fantom pravih krščan- skih naukov na lepo in človeka vredno živ- ljenje. Vzemite, berite! Cena 1 lro. Danes teden izide marčna številka Knjižice z naslo- vom: »Množica se mi smilja in ne »Naš kr- mar«, kot je bilo po pomoti že objavljeno.

Instrukcije in priprava za privatne iz- pite. Novi (Turjaski) trg 5-III. Diplomirani filozofi nudijo uspešno šolsko pripravo iz vseh predmetov dnevno od 8 do 11 in od 15 do 18. Strog nadzorstvo. Honorar zmeren. Istotam priprava za privatne izpite šest dva razreda. Prijave dnevno od 8 do 11 in od 15 do 18 na gornji naslov.

Sobotni živilski trg. Proti koncu meseca. Na živilskem trgu navadno vrvenje. Promet še dokaj živahen. Poprejšnje dneve je bilo veliko povpraševanje po čebuli. Sedaj je trg z njo bogato zalozen. Gospodinj so jo mnoge, kupujejo nekatere po več kilogramov. Jabolki ni na trgu. Pričakujejo večjo po- siljko pomaranč, po katerih je veliko povpra- ševanje. Mnogo je limon. Branjevec so bili v soboto dobro založeni s evetado, ki postaja nekakšna narodna jed in so jo mnogi vzljubili. Trgovčane in Krakovčane, pa tudi kmetie iz okolice so trg zalozile s motovilcem. Posebni tečaj za privatne in razredne iz- pite! Honorar zmeren, revnejši popusti! Vpi- sovanje dnevno od 8 do 12 in 14 do 16, »Ko- rektorij«, Mestni trg 17-1.

Vodstvo »Korektorij« vablja stare di- jakov srednjih, meščanskih in ljudskih šol, da jih vpišejo k nam, kjer jih dnevno pri- pravljamo iz vseh predmetov za naslednji šolski dan (razlaga, naloge, izpraševanje) za vsakega vodimo kontrolo o uspehu v šoli. Posebni tečaj za privatne in razredne iz- pite! Honorar zmeren, revnejši popusti! Vpi- sovanje dnevno od 8 do 12 in 14 do 16, »Ko- rektorij«, Mestni trg 17-1.

Gledališče

Opera. Nedelja, 29. februarja ob 14: »Ga- sparone«. Opera. Izven. Cene od 14 lir navzdol. Ob 17.30: »La Boheme«. Izven. Cene od 14 lir navzdol. Ponedeljek, 1. marca: ob 14: »Torek«. 2. marca ob 17: »Zemlja smešljiva«. Opera. Izven. Cene od 28 lir navzdol. — Sreda, 3. marca ob 17: »Thale«. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

K. Milčicker: »Gasparone«. Opera v treh delih. Osebe: guverner — Anžlovar, Carlotta — Ivancičeva, Nasona — Zupan.

Sindulfo — Rus, Erminio — Sladoljev, Bo- nozzo — M. Sanein, Sora, Barbiceva, Ma- saccio — B. Sanein, Luigi — Pianekci, Ta- nio — Marek, sluga — Simončič. Dirigent: R. Simoniti, režiser in koreograf: inž. Golov- vic. Solo pešjeje: Japljeva in Pogacar, Bravčarjeva in Kirbos.

G. Pucelj: »La Boheme«. Opera v treh delih. Osebe: Rudolf — Lipovec, Marcel — Janko, Schannard — Dolničar, Collin — Lupa, Mimi — Vidaličeva, Musetta — Hey- balova, Benoit — Zupan, Alcinder — Anžlo- var, Pargignol — Kristančič. Dirigent: D. Zebre, režija in scena: C. Debevec, zboro- vodja: R. Simoniti.

Drama. Nedelja, 29. februarja ob 14: »Za- ljubljena žena«. Izven. Zluzane cene od 12 lir navzdol. Ob 17.30: »Veliki mož«. Izven. Cene od 28 lir navzdol. — Ponedeljek, 1. marca: Zaprto. — Torek, 2. marca ob 17.30: »Zaljubljena žena«. Red. Torek, Sreda, 3. marca ob 17.30: »Mirandolina«. Red. Sreda.

Naznanila

ROKODELSKI ODER. Danes popoldne ob 5: Goldoni: Veseloliga »Lazivece«. Opo- zariamo na predprodajo vstopnic, ki bo na dan predstave od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrkova ulica 12-1, desno.

FRANČISKANSKI ODER. Nedelja, ob 5 popoldne: »Ulica št. 15«, veseloizira v štirih delih. Vstopnice dobite od 10 do 12 ter dve uri pred pričetkom predstave pri bla- gajni frančiškanske dvorane.

RADIO. Nedelja, 28. februarja: 8 Napo- ved časa: poročila v italijanski. — 8.15 Koncert organista F. M. Napolitana. — 11 Prenoš pete maše iz bazilike sv. Pavla v Rimu. — 12 Razlaga Evangelija v italij- skem (O. C. B. Marino). — 12.15 Razlaga Evan- gelija v slovenski (O. K. Sekovanič). — 12.30 Poročila v slovenski. — 12.45 Komorna gla- sba. — 13 Napoved časa: poročila v italijan- ski. — 13.10 Poročila Vrhovnega Povelstva Obo- roženih Sil v slovenski. — 13.12 Kon- cert Adamičevega orkestra. — 13.40 Operna glasba na ploščah. — 14 Poročila v italijan- ski. — 14.10 Koncert violinista Karla Rupla. — 14.30 Koncert klavirja L. M. Škerjanc. — 14.35 Pes- mi in napevi. — 15 Poročila v slovenski. — 17.15 KURET Vladimir: Spomladanska dela v vinogradu — kmetijsko predavanje v slo- venski. — 17.35 Lahka glasba. — 17.45 Or- kester Cetra vodi dirigent Barizizza — 19.30

Razlika med našimi in inozemskimi gostilnami

Skoraj vsaka dežela ima svoj tip gostiln. O tem se preprča, če potuješ po svetu in zaman iščeš prijaznih in domačih sob, kakršne najdeš v naših mestnih, pa tudi podeželskih gostilnah. Ne bom razmotril o vzrokih razlik, pač pa o značilnostih gostinskih prostorov in postrežbe. Zelo presenečen sem bil na Švedskem, kjer sem spoznal gostilne, ki pomeni za naše razmere pravo odkritje. V veliki dvorani so stale mize kakor pri nas, nekje blizu vhoda pa je bila skoraj deset metrov dolga miza, obložena z nešteti jedili. Težko bi bilo naštet, kaj vse je bilo razstavljeno na tej mizi. Kupi narezanega kruha vseh vrst od belega do črnega, od prepečenca vseh vrst do žemljic z mehko in trdo skorjo; potem tanki kosi narezanih pečenek in drugih svežih, kakor tudi prekajenih mesnih izdelkov, lonci z vročimi kuhinjskimi ali pečenimi klobasicami, lonci s krompirjem, rižem in zelenjavno, ribe v olju, v kisu ali prekajane, pa vrsta solat od navadne do italijanske in ruske. Vseh jedi se točno ne spominjam več. Seveda tudi ni manjkalo sira in masla.

Na mizi so ležali kupi krožnikov z jedilnim priborom. Gost, ki je prišel v to gostilno, si je najprej ogledal jedila, nato je vzel krožnik ter si naložil, kar je hotel in kolikor je hotel. Pri blagajni je kupil jedilni listek, ki ni bil dražji od obeda v gostilni srednje vrste. Potem je sedel k mizi, poizkusil, kar si je prinesel z velike mize in če je hotel, si je lahko privoščil še dodatke. Na to ga je obiskal natak in ga vprašal, česa še želi; listek mu je dajal namreč pravico še do enega toplega jedila s prikuhami iz kuhinje. Če je naročil tudi pijačo, je moral plačati posebej. Za tuja je ta vrsta gostilne najprej zanimiva in poučljiva, prvič ali drugič več kot navadno, pozneje pa se omeji na naveden opoldanski obrok. Priznati moram, da sem bil prve dni navdušen nad razkošno obloženo mizo, po treh dneh bivanja v Stockholmu pa sem raje poiskal gostilno, ki je bila kolikor toliko podobna našim.

Glede snage, vrljivosti in postrežbe je treba ugotoviti, da so gostilne v severnih državah na višku. Precej drugače pa je, če pridete v južne

kraje Balkana. Glede jedi so sicer precej natančni in cenijo zlasti mesna jedila, pražena na žaru, za higieno in snago pa se ne brigajo preveč. Gostilniški prostori niso razdeljeni v večje in manjše sobe. Tu je samo ena velika dvorana, nagajena z mizami in stoli. Značilna je izložba, v kateri vidite neke vrste jedilno shrambo s surovim mesom, klobasami, ledvicami, jetri in podobnimi dobrotami. Nekje v kotu je tudi oder za godce in pevke. Takšne so boljše gostilne. V onih pa, v katere zahajajo ljudje, ki bi se radi ceneje okrepčali, vidite sicer tudi jedilne izložbe, jedila pa so že gotova. Na polici v oknih vidite krožnik juhe, gulaš, pečene prasičke, proženo perutnino in podobno.

Gurman bo kajpada zadovoljen, ker bo dobil okusno pripravljeno jedila, težje pa je onim, ki zahajajo v gostilne zaradi sestankov in pomenkov. Motilo jih bo prerivanje gostov, bližina miz, zlasti pa godba, ki bo vse od popoldne do polnoči skrbela za zabavo. To so gostilne, v katerih se posamezne družbe ne počutijo dobro; vsi gostje so eno in se počutijo dobro samo tedaj, če so v veliki družbi. Drugi krajci, drugačni ljudje, drugačne navade...

K posebnemu tipu gostiln je treba pristevati še mušmanske kuhinje. Njih zanimivost je v tem, da kuhajo v velikih kovinskih kotlih, ki stoje v gostilniškem prostoru. Čeprav ne uporabljajo svinjske masti, so kljub temu jedila izvrstno prirejena. Gost si ogleda vsebino kotlov, potem pa si naroči, kar mu trenutno najbolj prija. Tu ne bo dobil vina, pač pa kozarec vode ali škodolice kislega mleka, mrzle sadne juhe ali kaj podobnega.

Če primerjamo slovenske gostilne s tujimi, opazimo najprej, da gre v naših gostilnah najprej za dobro pijačo. Marsikje v svetu vas bodo debelo pogledali, če boste naročili liter vina, kar pri nas

ni tako redko, če prisedejo trije ali časih celo samo dva k mizi. Severnjaki n. pr. pijejo precej piva, vino pa naročajo samo v časih ali v malih steklenicah. Večina naših ljudi, ki zahaja v gostilne, si želi prvenstveno dobre pijače. Pri časi vina se prijateljem razveže jezik, kakor pravijo. Često požijejo velike količine vina, ne da bi kaj prigriznili. Gre torej za družabne sestanke, pri katerih ne pijejo zaradi žeje, temveč zaradi dobre volje. V socialnem oziru in v zdravstvenem je to škoda, treba pa je to ugotoviti, da razumemo razliko med našimi in tujimi gostilnami. Tudi sedaj v vojnih časih, ko je skrb za prehrano veliko težja, boste srečali v gostilnah veliko gostov, ki ne bodo naročili jedil, pač pa pijače.

Nadaljnja značilnost slovenskih gostiln so tako imenovane posebne sobe. Naši ljudje so navajeni na velike družbe samo na veselicah, v ostalem pa stremijo omizja za tem, da so ločena. Le tako so možni intimnejši in toplejši pogovori. To kaže, da je naš človek — zlasti velja to za inteligenco — precej zaprt vase in da se sprosti samo v krogu svojih ožjih znancev in prijateljev. Veliki gostinski prostori z nagajenimi mizami se pri nas gotovo ne bi obnesli. Nasprotno, v nekaterih lokalih opazimo lože, to je mize, ki so ograjene, da so omizja čim bolj ločena.

Večje število sob in na redko postavljene mize dajejo našim gostilnam značilno intimnost in priuknost. Tu so zadovoljni gostje, ki jih ne moti bližina drugih in ti posedajo radi po večjih gostinskih sobah. Zadovoljni pa so tudi oni, ki si želijo miru in samote; umaknejo se v posebne sobe, kjer se lahko nemoteno pogovarjajo in zabavajo. Tudi glede higijene in postrežbe je treba priznati, da je v veliki večini naših gostiln vzorca ali vsaj zadovoljiva, kakor rečeno: če hodiš po svetu, se ti marsikdaj stoji po domačih lokalih s podobno silovalsega očaka, ki drži časo v rokah, spodaj pa bereš napis: »Oče nebeški glej, še en kozareček zdej...«

Vsakdanje idile s tramvajskega prometa

Nešteto krat so že pisali o našem tramvaju. Resnično dejstvo je, da tramvaj, življenje na njem in okoli njega, najbolj jasno izpričuje stopnjo naše discipliniranosti in čuta za olikano in ljudi vredno obnašanje.

Le nekaj skromnih primerov, ki pa se vsak dan ponavljajo, si ogledimo. Morda bo kdo spoznal med njimi svojo lastno podobo; nič mu ne bo škodovalo, če manj mu bo padla krona z glave, če bo sklenil, da se bo v prihodnje skušal popoblašiti in po svoji moči doprinese k lepšemu sožitju tudi na tramvaju, čeprav bo morebiti imel pomisleke, da se na take malenkosti res ni treba ozirati.

Vzemimo za ogled tramvaj šte. 2. Da pelje od Sv. Križa do Most, to najbrž vsakdo ve. Proga pa je predloža, zato se omejimo le na odsek od kolodvora do pošte.

Tramvaj, še kolikor toliko prazen, pripelje do kolodvora. V čakalnici se gnete precej ljudi. Verjetno je pravkar pripeljal vlak in si potniki so uprizorili od železniške postaje do tramvajске pravcato dirko. Seveda je vsakdo prepričan, da mora brezpogojno dobiti prvi voz, ki bo pripeljal, pa naj bo njegova noranost še tako izpolnjena. Vsake minute je škoda in gorje, če se v mesto ali na nameravani kraj pripelje z nekaj minutami zamude. Dan bo pokvarjen in posli ne bodo nič kaj uspevali. Zato sili vse pri zadnjih vratih v voz, tisti, ki imajo večjo prtljago, pa pri sprednjih in tako izstopajočim ovirajo izstop. Umevno je, da ves naskok na voz spremlja krepko število vseh mogočih krepilnih izrazov, vstevši kletvice in pozive spovedniku, naj vendar že odpelje — »se sma komplet, alzo pejmak«.

S sreči gremo res naprej. Bog ve, kaj nas čaka pri Figovec. Brž ko zavijemo pri Zadrnu zvezi in spovednik spusti tramvaj, kolikor mu duša da, se začne veliko prerivanje k izhodiščnim vratom. Potniki so se končno sprijaznili, da je treba izstopati spredaj; zdaj bi bilo treba urediti še smotno bližnje k sprednjim vratom. Tako pa prodirajo najmanj v treh smereh, če ne več, in vsako krilo bi seveda rado kot prvo poslalo svojega prednika do stopnic in od tam v mirno življenje. Gorje tistemu, ki po nesreči zaide med te struje. Obrača ga, mu stopajo na noge, vstahis je deležen krepkega sunka pod rebra in popolnoma ga obloži z dobrimi nasveti, kako naj se suče, da se bo prerivanje lažje razmahnilo. Vse je že pripravljeno, da bo voz odpeljal, ko se na lepem dvigne ženska 40—50 let in se spomni, da bi bilo prav, če bi tudi ona istopila. Zato pospeši svoje pomikanje proti vratom, a zadene na že ustaljeni zid potnikov, ki bodo izstopili pri pošti. Seveda se obregne ob enega ali drugega, se obrača do spovednika, naj vendar počaka, da bo šla še ona dol, hkrati pa prodira. Zdaj se zadene ob dekle 18 let. Ta jo seveda nahuili: »Robavs neumni, ali se ne moreš prej spomniti, da moraš iti dol?« Ženska pa umevno ne ostane dolžna odgovora: »Ti si robavs, krklja, ti, pa nič se nikar ne usajaj. Bom videla, ali bom prišla dol ali ne!« Uspoštavljate morate, da sta govorili po ljubljansko in prepričabill si se bolj izdatnimi izrazi, ki pa jih ne bomo ponavljali. Voz pa je stal, spovednik se je mugal, a ženska je svoje dosegla.

Vmes med drugimi se drenjata tudi dva študenta. Enemu je stopil nek »smrkovec« na nogo in zdaj se pripravla, da se bo maščeval, preden mu priložnost uide. Značilno namigne tovarišu, se malo premakne, roka se mu stegne, kakor bi si

hotel popraviti klobuk, in že je ubogi »smrkovec« zajefal. Kakor polizan maček se je splazil iz življenjsko nevarnega prostora in se pomešal med druge, mirnejše potnike.

Pri pošti smo. Na običajnem postajališču stoji že tramvaj št. 4, za njim enojka in da bo število popolnejše, se pripeljemo še mi. Tako stoji dolga vrsta voz, kajti med vsakim je še za en voz prostora. Zdaj dirka na vozove doseže višek. Prednja črta naša nadebudna mladina, ki se ne more naučiti tega, da bi dala prednost starejšim. Ti morajo lepo mirno in potrpežljivo čakati, da se mladež zgnete v voz, šele potem pride vrsta nanje. Spovedniki vsi obupani poznavajo drug drugemu, čakajoč, kdaj bodo lahko odpeljali naprej. V vozu pa prerivanje, kakršnega vidite le v kovbojskih filmih. Starejši se zgražajo, zatrjujejo, da bi vsa ta mladež (zanjo uporabljajo naravno krepkejšo izrazo) lahko hodila peš v šolo in domov in se tako naučila svežega zraka. Ne pozabljajo pristaviti, da so vendar vsakodnevni spreho-di za zdravje nujno potrebni.

Tisti, ki se peljejo do konca, si brž poiščejo prostor takoj pri vstopnih vratih, da se jim v vozu ni treba drenjati; umevno je torej, da zaradi tega nastane v zadnjem delu voza gneča in da se ne morejo vsi čakajoči potniki zdrenjati v voz. Še bolj umevno pa sledi, da se nabere ob vratih lep veece obesenjakov. Stražnik mora seveda tako opremljen voz ustaviti in narediti red. S tem pa nastane zamuda v prometu. Kako hudo pa je čakati tramvaj čez odmerjeni čas, pa vedo vsi tisti, ki so ga že kdaj čakali.

Še in še bi se dalo pisati. Naj to za danes zadostuje. Vsi potniki pa naj uvidijo, da je treba pri skupnem življenju imeti mnogo dobre volje, zvrhan koš pojma o dostojnem vedenju in precejšno količino obzirov do bližnjaka.

Naročajte in čitajte »SLOVENCA«

Novosti vseučiliške knjižnice

- Adamci L.: Keeping the Lid on the Balkans. New York 1934. (II 66.065)
 Albo d'oro della guerra marittima 1915—18. Roma 1928. (II 66.241)
 Amleucci E.: Le corporazioni e la guerra. Roma 1941. (II 66.422)
 Balli R.: Anatomia sistematica radiografica. Milano 1932. (II 68.471—1)
 Bauer W.: Die öffentliche Meinung in der Weltgeschichte. Potsdam 1930. (II 66.416)
 Bertelli D.: Prefazione e introduzione alla anatomia. Milano 1932. (II 68.471—1)
 Bianchi A. & G. dal Piaz: Guida alle acurtioni. Padova 1937. (67.051)
 Blanc A. C.: Industrie mustieriane e paleolitiche superiori nelle dune fossili e nelle grotte litoree del Capo Palmaro. Roma 1940. (II 68.430)
 Bonelli G.: Codice paleografico lombardo. Milano 1908. (IV 68.346)
 Bussolo in servizio della R. Marina. Genova 1940. (67.244)
 Castellino N.: Il lavoro nella chimica industriale moderna. Roma 1938. (II 66.145)
 Damiani E.: Il volto della letteratura bulgara. Roma 1941. (II 68.210—6)
 Damiani E.: Il più europeo dei poeti bulgari — Penzo Slavejkov. Roma 1940. (II 68.210—1)
 Duatti P.: L'arte in Roma dalle origini al sec. VIII. Bologna 1938. (II 67.238—26)
 Elenco dei fari e segnali da nebbia. Genova 1940. (67.249)

Pod varstvom Matere

Prinašamo šolski spis učiteljčnice, ki nam nazorno pravi, da misel na duhovne vrednote med našim dijaštvom še ni zamrla, nasprotno, da se je povišala zlasti v teh časih, ko ves narod opravlja pravne pobožnosti v čast Materi božji:

Lepo zimsko popoldne. V mali podružni cerkvi je zavrnilo. Molče smo vstali, se oblekli in odšli proti cerkvi. Nismo bili veseli, v vseh je ležala neka skrb, a v vseh je bilo tudi močno zapanje. Šli smo molit in prosit svojo dobro Mater za pomoč in varstvo.

Molče sva stopala z bratom drug ob drugem. Nehote sem vzela iz žepa rožni venec, na katerem je bila obešana svetilnica Marijinega Srea. Brat me je pogledal skoraj z milim, a globokim pogledom in rekel: »Ali daš meni to svetilnico?« S tresočo roko sem odpela svetilnico in mu jo dala. »Vzemi in Mati naj te varuje.« Bridko se nama je storilo, a molčala sva in se samo žalostno pogledala; v tem pogledu pa je bila največja zahvala. Šla sva dalje in prišla do cerkve. Ze mnogo veselih in zaupnih sre je klečalo pred Marijino podobo. Tudi naši srei sta se jim pridružili — a ne veseli. Zafeli smo moliti sveti rožni venec. Ni bilo duhovnika, ki bi vodil našo molitev, molili smo sami. Molili smo, molili vsi z eno prošnjo v srcu: Mati, varuj nas, varuj naše domove, varuj naše družine.

Danes pa sedim zamišljena in z globoko rano v srcu. Premišljujem. Ali je Mati vse uslišala, samonajino prošnjo, ki sva ji jo poslala z bratom, pa prezrla? Ali ga mala svetilnica ni varovala? Toda predramim se. Da, tudi naša je uslišala, tudi najino prošnjo je sprejela, a na poseben način. Varovala je brata, varovala in čuvala nad njim vse do tlej, ko ga je v temni noči sprejela v svoje večno varstvo, ko ga je skrila pod plašč svojega Materinega Srea, kjer bo varen pred vsem hudim. Vem, da tudi najina molitev: »Spomni se...« ni bila brez uspeha.

Krog mene je vse tiho, v meni pa neprestano govori neznan glas: »Spi, dragi brat, varno spi v zavetju Srea svoje in naše najboljša Matere...« Mi na, ki smo še ostali, bomo še in še hodili prosit Njo in vemo, da nas ne bo zapustila nikoli.

J. A.

Gospodarstvo

Prodaja alkoholnih dišav. Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je podaljšal rok za prodajo alkoholnih dišav, ki je bil dovoljen do 28. februarja t. l. do 15. marca. Prodaja alkoholnih dišav mora biti do tega dne končana.

Trgovinski odnosi Italije z jugovzhodnimi državami. Kot je bilo pričakovati, izkazuje danes največji promet italijanske trgovine z Nemčijo. Trgovinska izmenjava med obema državama je dosegla rekordno stanje. V prometu z jugovzhodnimi državami kot n. pr. z Bolgarijo in Hrvaško niso nastopile znatne izpremembe. Blagovni promet z Grčijo se je držal v ozkih mejah, ker so grške izvozne možnosti zelo omejene. V prometu z Madžarsko se obseg ni povečal nad stanje leta 1941. Znatno povečanje prometa pa je bilo zabeleženo v prometu v Slovaško. Blagovni promet s Turčijo je bil omanjen le na nekatere kompenzacijske posle.

Nov hrvaški državni urad. V Zagrebu so ustanovili urad za ureditev premoženjskoopravnih vprašanj med Neodvisno Hrvatsko Državo in drugimi deželami. Urad spada pod nadzorstvo finančnega ministretva.

Zvišanje osebnih tarif na hrvatskih železnicah. Z veljavanostjo od 1. marca letos so bile potniške tarife na hrvatskih železnicah zvišane za 50%, dočim so blagovne tarife ostale neizpremenjene.

Hrvatske železnice. V lanskem letu je bilo prevožen na hrvatskih železnicah 23.8 milijonov oseb, od tega je plačalo polno vozno ceno 13.7 milijonov oseb, 6.5 milij. se je vozilo s polovično voznino, 3 milijone ljudi pa z režijskimi voznicami, ki znašajo kot znano 10% vozne normalne cene.

Oblok bankovcev v protektoratu. S koncem lanskega leta je znašal oblok bankovcev Narodne banke za Češko in Moravsko 14.089 milij. kron, dočim so znašali žiravni računi 1.666, blagajniški zapiski pa 1.775 milij. kron. Med aktivni je ocenjen zlati zaklad s 1.515, devizni pa s 728 milijoni kron.

Oblok bankovcev v Romuniji. Lani se je, kot je razvidno iz poročila romunske narodne banke, povečal oblok bankovcev v Romuniji od 80.258 na 101.023 milijonov lejev v povprečju. Poročilo nadalje omenja, da se je v lanskem letu romunski zlati zaklad potrojil.

Ferri S.: Divinità ignota. Nuovi documenti di arte e di culto funerario nelle colonie greche. Firenze 1928. (II 68.389)

Flocco G.: Mantegna. Milano 1937. (69.119)

Gallo A.: Il R. Istituto di patologia del libro nel 1940. Roma 1941. (II 66.400)

Graziosi P.: L'età della pietra in Etiopia e in Somalia. Roma 1938. (II 68.081)

Graziosi P.: Terminologia preistorica. Il paleolitico. Modena 1940. (II 68.439)

Hermania F.: Gli artisti italiani in Germania. Roma 1934. (66.200—1a)

In memoria del Prof. A. Trombetti. Bologna 1941. (II 66.341)

Kudler J.: Thomas Dollner. Wien 1852. (II 66.243)

Kunst und Kunsthandwerk. Wien 1898— (II 66.252)

Magni Duffloq. E.: Storia della musica. Milano 1933. (II 68.388)

Masani G.: La battaglia delle Alpi. Roma 1941. (III 66.240)

Meretti G.: Opere minori. Roma 1937—41 (II 43.375—76.80)

Monatsheft, Philip, für Apparat — Fabrikanten. Eindhoven 1932— (II 66.224)

Oliaro T.: Popoli e razze. Torino 1938. (II 66.129)

Oliaro T.: G. P. Marat, medico e malato. Torino 1938. (II 66.132)

Pansini G.: La terapia del reumatismo. Napoli 1936. (II 66.163)

Paribeni R.: Da Diocleziano alla caduta, dell'impero d'occidente. Bologna 1941. (II 67.253—3)

Pavličević M. M.: O crnogorskom folkloru. Beograd 1940. (II 66.375)

Pellico R.: Desie e lettere inedite. Roma 1898. (II 68.398)

Petkanov I. A.: La rinascita e la liberazione della Bulgaria. Roma 1941. (II 68.210—5)

Pisa nella storia e nell'arte. Milano 1929. (II 68.392)

Portolano del Mediterraneo. Genova 1939. (II 67.253)

Reggiane. Officine meccaniche italiane. Reggio Emilia. Genova 1936. (II 68.385)

Ridolfi R.: Le lettere di G. Savonarola. Firenze 1936. (II 68.391)

Romagnosi G.: Della costituzione di una monarchia nazionale rappresentativa. Roma 1937. (II 68.122—V.2)

Rosi M.: L'Italia odierna. Due secoli di lotte, di studi e di lavoro per l'indipendenza e la grandezza della Patria. Torino 1918—32. (II 68.496)

Sajovic R.: Rassegna di letteratura giuridica jugoslava 1925—1928. Roma 1930. (II 68.442)

Samee M.: Die Einwirkung ultravioletter Strahlen auf Kohlehydrate. Bologna 1935. (II 68.441)

Sede. La nuova, della R. Scuola di ingegneria in Milano. Milano 1938. (II 68.298)

Spellanzone C.: Storia del risorgimento e dell'unità d'Italia. Milano 1935— (II 68.597)

Studio. The. An illustrated Magazine of fine & applied Art. London 1935— (II 68.393)

Tesaur. II. de lenga furlana. Bologna 1939— (II 66.247)

Usseglio G.: In margine alla grande terapia cardiaca. Torino 1937. (II 66.079)

Volino M.: La nave nel tempo. Milano 1942. (II 68.595)

Zonta G. & A. Simioni: Vita sociale italiana nel XIX e XX secolo. Milano 1937. (II 68.425)

KULTURNI OBZORNIK

Umetniška razstava F. Klemenčiča v prehodu nebotičnika

Akademski slikar France Klemenčič spada pri nas med rod impresionistov, kakor Jakopič, Jama in drugi, vendar pa se po svoji umetnosti od njih bistveno loči. Tudi on je študiral na Dunaju in v Monakovem, zadnja leta pa je pogosto razstavljal ter je še vedno ustvarjal. Znan je bil kot odlični portretist, uveljavil pa se je tudi močno v krajinah in v tihotitjih. Zlasti velik uspeh je dosegel s svojo kolektivno razstavo leta 1940 v Jakopičevem paviljonu. Tedaj je žel pravi navdušenja in soglasna priznanja vse naše kritike. Klemenčič odlikuje način podajanja izrazitih barv v širokih potezih, s čimer doseže veliko plastičnost svojih slik. Pri izvesti motivov je ekrajno izbiren in dosledno zvest predmetu, ki ga slika. Klemenčič si nič ne izmišlja, nič ne dodaja in nič ne dopušča, temveč stvari slika take kot so, seveda pa jim doda noto svoje izrazite osebnosti. Po daljšem odmoru razstavlja sedaj Fr. Klemenčič v umet. salonu A. Kosa v prehodu Nebotičnika. Tokrat razstavlja deset umetnin, samih tihotitjih in krajin. Tako so razstavljena tihotitja: »Interieurs«, dvoje »Tihotitij z vrčem«, dvoje »Tihotitij s pupo«, dalje cvetlična tihotitja »Begonije«, »Nageljčki« in »Mešano cvetje«, krajini pa sta »Zimska krajina« in »Hiša na Viču«. — France Klemenčič že dolgo uživa sloves odličnega umetnika in uživa ugled pri občinstvu, ki se za umetnost za-

nima. Kakor vse prejšnje Klemenčičeve razstave, bo tudi ta vzbudila pozornost, kakor jo zasluži.

Novi časopisi

»Slovenski učitelj« št. 10-12. Ta pedagoška revija in glasilo Slovske družbe, ki izhaja že 43 let, prinaša na uvodnem mestu razpravo ob 100 letnici Slovske glavne vzgojne knjige »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«, kakor jo s pedagoškega praktičnega stališča bravnava šolski praktik in teoretik. Razprava se ni končala, je pa v tej številki za enkrat prekinjena. Dr. Vinko Brumen govori o razmerju meščanske šole in srednje šole ter opredeljuje značaj in smisel meščanske šole. Dr. Fr. Ambrožič piše o veroučni knjigi za 3. in 4. šolsko leto. Franjo Čiček obravnava vpliv okolja na otroka ter daje tako primerno snov za rodiljska predavanja. Pietetno se spominja »Slovenski učitelj« umrlih članov Slovske, med njimi na prvem mestu Marije Nartnik, ki je padla od partizanske roke, dalje Pavle Krusičeve in nadučitelja Avgusta Pirc. K. Hafnerjeva ocenjuje šolsko knjižnico s kratkimi, a točnimi oznakami. Knjižne vesti ter slike iz učiteljskega življenja, kakor se kažejo po starejših slovenskih leposlovnih delih (to pot v Deteli), zaključujejo številko, v kateri je tudi proglas škoia dr. Rožmana o čiščenju Presv. Srea Marijinega.

Naša zvezda, št. 9—10. To glasilo dijaških kongregacij prinaša na uvodnem mestu članek dr. Jožeta Pogacnika o naročilu sv. očeta, ki pravi: »Naj z vso verno posnemajo zvršeni zglede svoje Matere, pobožno, delovno in čisto žive!« Članek o osmošolcu Lojzetu Grozdetu ter dve njegovi po-

smi pričata, kako je bi idealen fant ter dober pesnik (Sem misli), da sem sam, Pečeva molitev), ki je gotovo nasledoval in razvijal Sardenkovo dediščino, da mu je bilo dano živeti. Tako pa je mlad umrl mučeniške smrti. Kanonik J. Simene prevaja Papinjevo »Drugo molitev h Kristuscu«, ki jo je napisal ob začetku druge svetovne vojne ter se stavi ob stran njegovi prvi molitvi iz Stora di Christo. Lepa molitev, ki jo molijo veliki kristjan in velik umetnik! Dr. Slapar piše o dogodkih v Fatimi, kar se nadaljuje skozi ves letnik. Ostali članki pa so vzgojnega značaja (Toth, Saj sem vedel, pa sem pozabil; Riboulet, Nasveti za duševno delo; Belouard, Dekle, ki bi morala itd.) ter leposlovnega (Mauser Karel, Polnost, pesem; Einhorven, Kvarteta, — zdi se mi, da s Timmermannsovi vinjetami; Budna Polde, Pred pomladjo). Zadnja stran je namenjena zabavi.

Glasnik Presvetege Srea Jezusovega, letnik 21, moramo enkrat na tem mestu omeniti že zaradi zunanje opreme, ki je resnično svojevrsna. Je to sedaj list, ki je po zunanosti kakor tudi po notranji razporedbi črk in slik vseskozi urejevan po enotnem principu ter v celoti skladno. Za tako grafično razporedbo skrbi arh. Gajšek. Pišejo ga pa slovenski jezuiti ter omenjamo iz številke za marec: več člankov, ki se tičejo pobožnosti Srea Jezusovega in pobožnosti prvih petkov, članek o roparju in svečniku (sv. Dizma), ki so jih napisali patri Žibet, Kopatlin, Koncilia; razlago apokaliptičnih konjenikov, ki jo piše bogoslovni profesor v Sarajevu p. B. Remec, ilustrira pa akad. slikarica Bara Remec; dr. Joža Lovrenčič vske misijonsko povest Gospod ga je klicail itd. Vsaka stran je okrašena z lepimi obrobni vinjetami.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0,60. Davok se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Spretno služkinjo

(kuharico) sprejemem k družini 2 starejših oseb, stanujočih v sredini mesta. Prišla bi tudi v postojeno postrežnica za ves dan. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Znake« št. 1214.

Dekle

z deželo, vajeno vseh kmetijskih del, sprejemem. Štepanjska cesta št. 24, Ljubljana.

Kuharico

perfektno, vajeno okusne mešanice kuhe — isče manjša družina. Plača 1250.—. Marmontova ulica št. 28.

Služkinjo

pridno in pošteno, takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod 1296.

Gospodinjstvo pomočnico k trem odraslim osebam isčemo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Trgovska družina« št. 1238.

Pošteno dekle

majhno ali srednjih let, z daljšimi spričevali, ki zna dobro kuhati in opravljati vsa gospodinjstva dela, sprejemem. Oglasiti se na: Ljubljanska ulica št. 23.

Mlado dekle

za pomoč v gospodinjstvu kjer ima tudi priliko, da se privadi v šolanje — sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 1330.

Boljšo sobarico

zposobno, ki je vajena samostojnega dela, isčemo. Podrobnosti ustno. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1356.

Služkinjo

pridno in pošteno, za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, sprejemem s 15. marecem t. l. Plača dobra. Predstaviti se je osebno. Hočevar Nada, Celovška cesta 28, I nadst.

Službe

Istejo:

Gospodinjstvo pomočnica vajena vseh hišnih del in vrta, isče službo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Vestna« št. 1292. (a)

30 letno dekle

zmožno kuhe in samostojnega gospodinjstva, isče službo k boljši, manjši družini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna služba« št. 1256. (a)

Inteligentna gospodinja z večletno prakso, z znanjem nemškega jezika — isče mesto k otrokom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Srčna kultura« št. 1342. (b)

Sobe

Oddajo:

Lepo sobico

s poseb. vzhodom, opremljeno ali prazno, 3 min. od tramvaja, oddam. — Izanaska cesta 39, Juvan.

Soba za pisarno

priljubno, v Kolodvorski ulici, takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1275.

Svetlo sobo

oddam s 1. marecem mirni osebi. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Miklošičeva« št. 1310. (s)

Istejo:

Soba v centru

primarno za pisarno, isče Društvo slepih. Ponudbe na Društvo slepih, Ljubljana.

Opremljeno sobo

v centru mesta s posebnim vzhodom, isčem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoje« št. 1259. (s)

Kupimo

Smrekovo čreslo

lepo, zdravo in suho ter jezičce — kupuje vsako količino USNJARNA J. LAVRIČ, št. Vid pri Stični — Ljubljana.

Pisalni stroj

v dobrem stanju ali v neuporabnem, lahko tudi c. r. lica, stalno kupuje in plača najvišje cene. »Everest«, Prešernova 44. k

Za matje kože

plačamo dobro ceno, kupujemo tudi kože domačih zajcev, samo velike, sime. ROT, krznarstvo, Mostni trg 5. (k)

Volnene krojaške odpadke

in volnene trikotaje, kupujem. Cankarjevo nabrežje 2, Ribja ulica 8. (k)

Rezan in okrogel trd les

ponudite vagonne količine s navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Takoje« št. 1238.

Bakren brzoparilnik

100 do 200 litrov, kupim. Medarna, Ljubljana, Zidovska ulica 6.

Športni voziček

in šivalni stroj, kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Dober plačnik«.

Brizgalni aparat

za zobozdravstvo, kupim. Ponudbe s navedbo cene upravi lista pod »Brizgalka« št. 1257. (k)

Krmilno peso in korenje

kupim. Ponudbe na Hmeljak, Bleiweisova c. 35a. (k)

Stare srebrne predmete

in kovance kupim. Naslov v upravi »Slovenca« 1337. (k)

Suhe gobe

kupuje večje količine po najvišji ceni »A L P A« — Vidovanska cesta št. 18.

Vrtni stroj

dobro ohranjen, namizni na transmisijski pogon za svedre do 16 mm, kupimo takoj. Philips-radio, Ulica 3. maja št. 6. k

Kupim pisalni stroj

nov ali malo rabljen, stare znamke. Ponudbe na upravo »Slov.« s navedbo cene pod »Pisalni stroj« št. 1350. k

Lestene

starinski, steklen, kupim ali zamenjam s svojim modernim. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 1349. k

Contensor

za povečevanje, v premeru od 18—22 cm, kupim. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1358. k

Knjige

Knjige!

Vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov, kakor tudi separatnih oddelkov kupuje Knjižarna Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6. Tel. 44-24.

Glasba

Bas gitaro

odlično, ugodno prodam. Poljanski nasip št. 2 pri vratarju.

Dober pianino

ali kratak klavir, kupim. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1353. (s)

Denar

Družabnika -ico

za manufakt. trgovino na drobno v Ljubljani, isčem. Velika zaloga; potrebno pol milijona lir. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Najboljša konjunktura 1355«.

Prodamo

Škodljivce

in vsakovrstno golazen v hiši, shrambi, skladišču, na vrtu in na polju — končujte z odgovarjajočimi Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. (l)

Dobavljamo zaboje

po meri, večje količine. Naročila sprejema tvrdka Kobl, Gajeva 9-II. (l)

Semena za vrt in polje

dobite v trgovini Dominik Bezenšek, Miklošičeva c. št. 6 (palača Ljudske posojilnice). (l)

Sadje in zelenjavo

vedno sveže pošiljke nudim en gros in en detail po najnižjih cenah Antonija Baloh, Kolodvorska ulica 18, dvorišče. (l)

Dolomitni pesek

za fini omet, teraso, balin prostore, za posipanje vrtov, rizek, gramoz in kamen vam dobavi: Goštinca VODNIK, Podutik št. 25, Ljubljana 7. Naročila sprejema: »JEKLO«, A. VODNIK, Ljubljana, Stari trg št. 11.

Naprodaj:

dve stari omari, postelja, miza, črna plašč, nekaj obutve itd. po umrli starejši ženski. — Gerbičeva ulica 26, Kolesarjeva. (l)

Šivalni stroj

ženski, prodam. Rakar, Šmartinska cesta št. 21. (l)

Peso za krmo

rumeno, kompletni komat in lajto, prodam. Angela Drobež, Savlje 48, Jezica, Ljubljana. (l)

Prodamo:

8 visokih eno- in dvokrilnih omar, razne mize, stelaže, otroške postelje, pisano vrtno garnituro, pisano mizo (nov barok), dobro ohranjene gramofonske plošče in drugo. — Trgovina »Oglede«, Mostni trg 3 (vhod skozi vežo). (l)

Patent

italijanski št. 392664-1941, postopek in priprava za avtomatično krmiljenje registrov pri orglah in aličnih instrumentih, prodam. Battistin Jožko — Ljubljana, Sv. Petra nasip 57. (l)

Smoking

skoraj nov, prodam za L. 1000.—. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1298. (l)

Otroški voziček, globok

nov, nerabljen, ugodno naprodaj. Ogled ob delavnih dopoldne, Slomškova ulica 14-I, levo. (l)

Damska oblačila

in obutve, prodam. Ogled dopoldne. Naslov v upr. »Slovenca« pod 1260. (l)

Šivalni stroj

»Singer«, dobro ohranjen in blagajno (Wertheim), srednje velikosti, prodam. Cankarjevo nabrežje 2-II, levo. (l)

Šperano spalnico

nov, ugodno prodam. — Kregar Ciril, trgovca v Medvedovi ulici št. 8. (l)

Posteljne mreže

dobite v vseh velikostih in rabljene sprejemam v popravilo. Petracova 34. — Izdelovanje posteljnih žilnih vložkov.

Šivalni stroj

pogrezljiv, dolg čolnček, naprodaj. — Pred škofijo št. 19, hišnica.

Ribez

za spomladansko saditev se dobi v dečkem vzgojevališču v Mostah, Zaloška cesta 77. (l)

Stedilnik

popolno železje za vzhodati, novo, levo ali desno, 2 in pol plošč, 21 col — prodam. Rožna dolina cesta V št. 4. (l)

Tricikelj

dobro ohranjen, 1000 kg nosilnosti, prodam. Železnina, Celovška cesta 59. (l)

Voz

v popolnoma dobrem stanju, nosilnost 4000 kg — zamenjam za konjsko seno. Sedej, Rožna dolina cesta VIII, št. 12. (l)

Rjav dežni plašč

za manjšo postavbo, ugodno naprodaj. Kolodvorska ulica 22-I, soba 11. (l)

Pohištvene vzmeti

motvoz za modroce in vso drugo železnino dobite v novi trgovini »FERRUM« LEON STUPICA, Ljubljana, Gradišče št. 2 (poleg uršulink). (l)

Vile, lopate

krampe, grablje, kose in drugo železnino dobite v novi trgovini »FERRUM« LEON STUPICA, Ljubljana, Gradišče št. 2 (poleg uršulink). (l)

Oprema za samsko sobo

s posteljo in kaučem, še skoraj v novem stanju, za skupno ceno 2600 lir naprodaj. Kauč še event. proda posebej. Delavnica za tričiklje, Šušteršič, Bleiweisova c. 13 (Fisgovec, levo dvorišče). (l)

Pisalo mizo

veliko, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Philips-radio, Ulica 3. maja št. 6.

Stekleno steno

5x3,10 m. z vrati, 105 šip, ugodno prodam. Naslov v oglas. odd. »Slovenca« pod št. 1357. (l)

Posedstva

Posedstvo

njiva, parcela, vrt vas z majhnimi pridelki ne zadovoljuje. Vodstvo, nadzor, nasveti in sredstva: Ing. Prezelj, Wolfova 3/I. Uradne ure od 8 do 12.

Parcele

že od 25.000 lir prodam realiteta pisarna Pristavec Franjo — Ljubljana, Cesta Arnela Rea št. 3.

Hišna goba

uničuje vašo hišo, vašo posest. Prehitite jo, kajti nastala škoda je pogosto nepopravljiva. Nasveti in sredstva: Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3-I. Uradne ure od 8—12. (p)

Dvostanovanjsko hišo

z vrtom v bližini tramvajске postaje na Kodejcem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1326. (p)

Parcelo

do 1500 m² pri Dev. Mar. v Polju, blizu postaje — kupim. Ponudbe s navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Parcela D. M. v Polju« št. 1362. p

Objave

Moško uro sem našel.

Setina Vika, modna trgovina, Kongresni trg 9.

Pouk

Reven dijak

isče instrukcij. Instruiral vse predmete do včetete 6. realne gimnazije. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Instruiram« št. 1291. (u)

Avto-motor

Šoferska šola

bivši komisar za šoferske izpite Kolodvorska ulica 45 Izpit se lahko polaga že z 18. letom.

Motor 10 PS

zamenjam za motor 5,5 PS in 4 PS. — Brezovica pri Ljubljani št. 16.

Maksimalni cenik za tržno blago v Ljubljani

Veljaven za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino v Ljubljani je dne 25. februarja 1948-XXI, VIII/2, št. 361/4, odobril naslednje tržne cene, veljavne v Ljubljani od 1. marca 1948-XXI dalje.

Zeljnate glave pod 10 kg 2 liri kg, rdeče zelje 2,25 lire, kielo zelje 4 lire, ohrovt 2,25 lire, repa na drobno 1 liro, repa na debelo 0,75 lire, kila repa 2,50 lire, repni vršički 2 liri, motovilce 10 lir, regrat 4,50 lire, radič 6 lir, gojez radič 10 lir, špi-nača 4 lire, rdeča pesa 3 lire, rdeče korenje brez zelenja 3,50 lire, rumeno korenje 2 liri, peteršilj 4 lire, zelena (glave) 4,50 lire, rumena koleraba

2 liri, kolerabica 4 lire, črna redkev 1,50 lire, čebula 3 lire, čebulček 12 lir, šalota 4 lire, česen 8 lir, hren, očičen 4 lire, jabolka 1. vrste (namizna, zbrana) 5,70 lire, jabolka II. vrste 5 lir, lipovo cvetje (subo) 18 lir kg, jajca 2 liri kos.

Opomba: Blago, za katero so bile cene objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih, sedaj pa cene ne bi bile vsebovane v ceniku, se prodaja po prejšnjih cenah, če ni bila za dotično blago s posebno odločbo Visokega komisiariata, odsek za določanje cen, odobrena drugačna cena.

Križanka št. 76

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20																		
24				25						26				27				
28						29					30					31		
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51						52					53					54		
55						56					57				58			
59						60					61				62			

Vodoravno: 1. nekdanji albanski vladar, 5. delavec, nosač, 10. utrinek, 15. rimski oblastnik v Judeji ob Kristusovem času, 20. kraj na Korškem, 21. evropska prestolnica, 22. pripadnik izumrlega naroda, 23. sirota, beda, 24. posrednik, izraz iz elektrotehnike, 25. mesto ob Nišavi v Srbiji, 26. rastlina zajedavka, 27. slovenski zgodovinar, 28. tuje žensko ime, 29. prekop, preliv, 30. vonj (tujka), 31. lisenova drama, 32. mesto ob Donavi zahodno od Dunaja, 36. južna rastlina, 41. dokaz nenavzočnosti (tujka), 46. planina na Balkanu, 51. evropska prestolnica, 52. morski ropar, 53. otočje v Atlantskem oceanu, 54. otroška pravljica, 55. Wallensteinov zvezdoslovec, 56. otroško krstno ime, 57. slovenski prevajalec Hauffovih pravljic, 58. žleb, tul. troba, 59. mesto blizu Barija v Italiji, 60. operni skladatelj (Dežela smehljaja), 61. ruska sveta podoba, 62. oblika vode.

Navpično: 1. zarja, svitanje, 2. domača žival, 3. otok v Jadranskem morju, 4. bližnji sorodnik, 5. mesto v Albaniji, 6. pripovedni pesnik, 7. glinasta posoda, 8. svetopisemska oseba, 9. spleteni lasje, 10. osamnik, elektrotehnični izraz, 11. Finzgarjeva povest, 12. duhovščina (tujka), 13. plug, drevo, 14. državica v Zadnji Indiji, 15. geometrijski lik, 16. trdnjava v severni Španiji, 17. razdobje, 18. pripadnik izumrlega naroda, 19. teža zavoja ali zaboja, 32. živilo, zabela, 33. del zraka, 34. reka v Sibiriji, 35. kraj v Dalmaciji, 37. vrsta dragega kamena, 38. po-

smrtno prebivališče, 39. sadno drevo, 40. mlinsko korito, 42. nenavadna množinska oblika besede las, 43

S. S. VAN DINE:

Umorjeni Kanarček

»Toda če je tvoja domneva pravilna,« je ugovarjal Markham, »tedaj je obleka bila raztrgana šele potem, ko je mladenka bila že mrtva. Tudi šopek je odpadel šele pozneje. Ne vidim pa razloga za ta nesmiseln pojav...«

»Tudi jaz ga ne vidim,« je vzdihnil Vance.

»Zelo čudno je to.«

Heath ga je prodirljivo pogledal in dejal: »Za drugič ste dejali to: vendar pa ni tukaj prav nič čudnega. Cisto preprost primer je to...« Silil se je, da bi njegov glas bil prepričevalen, kakor človek, ki hoče prepričati tudi samega sebe. Obleka je lahko bila raztrgana v katerem koli trenutku, je trmasto nadaljeval, evetlice pa so se lahko zapletle v čipke, tako da niso padle na tla.

»Kako pa razlagate zadevo s skrinjico za dragulje, narednik?« je vprašal Vance.

»Zločinec jo je skušal odpreti najprej z grebljico, ko pa je videl, da z njo ne bo opravil ničesar, si je pomagal z dletom.«

»Toda če je imel primerno dletje,« je ugovarjal Vance, »čemu se je potem trudil, da je prinesel to nespametno grebljico iz sprejemnice v spalnico?«

Narednik je zmeden stresel z glavo. »Nikdar ni mogel vedeti, zakaj zločinec ravna tako, kakor ravna.«

»V policistovem besednjaku ne sme biti besede 'nikdar',« ga je grajačo opomnil Vance.

Heath ga je zopet prodirljivo pogledal. »Ste opazili še kaj drugega, kar se vam je zdelo čudno?« je vprašal.

Njegovi dvomi so se zopet zbuiali.

»Da, svetilka na mizi v sosednji sobi.«

Stali smo vsi skupaj ob prehodu med obema sobama. Heath se je hitro obrnil in pogledal prevrnjeno svetilko.

»Nič čudnega ne vidim v tem.«

»Nekdo jo je prevrnil, kajne?« je dejal Vance.

»Res je,« je v zadregi odvrnil Heath. »Toda... saj je tukaj vse razmetano.«

»Prav. A za mnoge stvari prav lahko najdemo razlog: za skrivne predalčke v pisalni mizi, za predale skrinje, za vaze. Dokazujejo, da je nekdo brskal po njih. Svetilka pa skoraj moti celotno sliko. Je kakor nepravilna nota v skladbi. Bila je na drugem koncu mize in najmanj pet čevljev oddaljena od kraja, kjer se je izvršil zločin. Ni torej mogoče domnevati, da bi bila prevrnjena med bojem. Isto bi lahko trdili o zrcalu. Čemu je bilo razbiti? Vse to je zelo čudno.«

»Kaj pa pravite potem o naslanjačih in mizici?« je vprašal Heath in pokazal na oba pozlačena naslanjača, ki sta ležala prevrnjena na tleh in na mizico, ki je bila prav tako na tleh poleg klavirja.

»To se pa popolnoma sklada z vsem ostalim,« je odvrnil Vance. »Prav lahko je kdo zadel ob nje ali pa jih je porinil v stran gospod, ki je preiskoval obe sobi.«

»Tudi svetilko je lahko prevrnil iz istega razloga,« je vztrajal Heath.

Vance je odkimal.

»To pa ne bo držalo, gospod narednik. Svetilka ima močan bronast podstavek, zgornji del pa

ni težak. Ker pa je bila sredi mize, tudi ni bilo nevarnosti, da bi se kdo zadel ob njo. Svetilko je nekdo nalašč prevrnil!«

Narednik je nekaj časa molčal. Spoznal je že iz izkušnje, da Vancejevih opomb ne sme vzeti preveč malomarno. Priznati moram, da, ko sem gledal svetilko, ki je ležala prevrnjena na mizi, na kraju, kjer ni bilo najmanjšega nerada, sem tudi sam čutil, da je bilo v Vancejevih trditvah nekaj zares prepričljivega. Poskusil sem, da bi vključil to dejstvo v dogodke, kakor sem si jih sam predstavljal, a zaman.

»Ali ni ničesar drugega kar bi se ne skladalo s celotno sliko?« je končno vprašal Heath.

Vance je pokazal na cigareto, ki je ležala na omari v sprejemnici. Omara je bila ob steni pred sobe, v kotu poleg omarice Boule, ravno nasproti divanu.

»Oglejte si dobro to omaro,« je dejal brezbržno Vance. »Čeprav so vrata priprta, je v notranjosti še vse nedotaknjeno. Zdi se, da je to edino mesto v celotnem stanovanju, ki je ostalo nedotaknjeno.«

Heath je šel k omari in si jo ogledal.

»Priznam, da je ta stvar čudna, je končno priznal.

Vance je navidezno brezbržno šel za njim in si ogledoval omaro preko policistovih ramen.

»Za vraga!« je nenadoma vzkliknil. »Ključ je na notranji strani. Ta je lepa! Kako je mogoče zapreti omaro, če je ključ od znotraj. Povejte mi vi, gospod narednik!«

Lahko, da tudi nič ne pomeni, je ugovarjal Heath. »Morda omara ni bila nikoli zaklenjena. Prav lahko se o tem prepričamo. Zunaj je soba-

rica in kakor hitro bo stotnik končal svojo nalogo, jo pozovemo semkaj.«

Vrnil se je k Duboisu, ki si je ogledoval klavir.

»Nič?« Stotnik je odkimal.

»Rokavice!« je kratko odgovoril.

»Prav tako tule je pristavil Bellamy, ki je klečal pred pisalno mizo.

Vance se je okrenil s trpkim smehljajem na ustnicah in šel proti oknu, kjer je mirno kadil svojo cigareto, kakor da bi zanj ta zadeva ne imela nobenega zanimanja več.

V tem trenutku so se odprla vrata, ki so vodila v vežo in vstopil je majhen možiček. Sivih las, z majhno in sivo brado, mežikajoč zaradi premočne sončne svetlobe.

»Dober dan, gospod profesor!« je dejal Heath prišlecu. »Zelo sem vesel, da vas vidim. Imam namreč neko zadevo, v kateri ste strokovnjak.«

Inspektor Konrad Brenner je bil eden izmed malo znanih specialistov, a zelo sposoben. Udeleževal se je pri newyorški policiji in zelo pogosto stokrat so se zatekali k njemu v najbolj kočljivih zadevah, medtem ko je njegovo ime le malokrat prišlo v časopise. Bil je strokovnjak v raziskovanju ključavnice in vlomilnega orodja. Mislim, da ni bilo kriminalni na lozanski univerzi ni bil nihče tako spreten v ugotovitvi znakov, ki jih je povzročalo orodje, ki so se ga posluževali vlomilci. Njegova zunanost in vedenje sta bila podobna zunanosti in vedenju univerzitetnega profesorja, ki se je postaral v šolskih sobah. Njegova stara, črna in slabo zlikana obleka je bila očitno starinska. Nosil je visok trd ovratnik, kakor kak duhovnik, in ozko črno kravato. Stekla njegovih z zlatom obrobjenih naočnikov so bila zelo močna.

EIAR - Radio Ljubljana

Parliamo l'italiano!

LEZIONE QUATTORDICESIMA, che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leban lunedì, il 10/3/1943-XXI, ore 19.

Sono venuti i soldati.

Dopo una marcia di tre ore i soldati entrano finalmente nel paesetto piccolissimo. Tre case, una chiesa, due alberi, e una fontanella. I sottotenenti sono in testa. Hanno gli scarponi pieni di chiodi e un bastoncino in mano.

Il paesetto piccolissimo è stato tanto decantato da tutti. Vino buono, uova fresche e anche una ragazza bella. La maestra. È venuta dalla città. I sottotenenti si mettono a posto il nodo della cravatta. Uno si guarda perfino in uno specchio.

I soldati passano e cantano. Una gallina corre disperata.

I contadini si voltano a guardare senza capire niente. I soldati lassù? E perché? Uno crede di aver capito tutto e da spiegazioni a un amico.

Intanto i ragazzi hanno avvisato la popolazione. Sessanta persone, credo. E tutti si affacciano. Il pizzicagnolo — droghiere — tabaccaio — sarto, chiude il negozio per vedere meglio. Una contadina rimane ferma con venti chili in testa.

«I soldati! I soldati!»

Mancano solo le bandiere. Perché nell'aria c'è un profumo di festa.

Eppure fino a quel momento tutto è stato come gli altri giorni. La campanella piccolissima ha suonato i soliti rintocchi. Tutti hanno aperto gli occhi. Quel contadino con il naso rosso ha preso la pala. Quell'altro ha comperato il sigaro. Il bambino con il grembiule nero e i gradi da capitano è andato a servire la messa. Le pecore sono passate di corsa. Tutto come sempre. Come avviene da secoli.

Ma alle nove e mezzo è accaduta una cosa enorme, straordinaria. Sono venuti i soldati. La piazzetta è subito riempita. Contiene giusto duecento persone. Non una di più.

Nell'aria fresca abituata solo alle campane delle pecore e al fruscio della fontanella, si perdono i comandi, secchi di un sergente maggiore. Un soldato non è allineato. Un altro deve fare un passo avanti. Finalmente sono tutti fermi rigidi sull'attenti. Sembra un peccato dover rompere le righe proprio adesso. Ma bisogna rompere. Il comando è dato. E i soldati hanno riempito il paese... (Dal «Mare Aurelio»)

Aggettivi irregolari

Il contadino, quel contadino, lo specchio, quello specchio, l'albergo, quell'albergo
i contadini, quei contadini, gli specchi, quegli specchi, gli alberghi, quegli alberghi.
Il fiore, bel fiore, lo scaffale, bello scaffale, l'orologio, bell'orologio
i fiori, bei fiori, gli scaffali, begli scaffali, gli orologi, begli orologi.

la vetrina, quella vetrina, bella vetrina; l'insegna, quell'insegna, bell'insegna
le vetrine, quelle vetrine, belle vetrine; le insegne, quelle insegne, belle insegne

Che orologio preferisci? — Quello lì. — Il paese è bello.
Che fazzoletti preferisci? — Quelli là. — I fiori sono belli.

Esercizi

1. Scrivete prima coll'aggettivo quel, quello, ecc.: libro, macchina, uomini, errore, bello specchio d'acqua, montagne, stracci, bell'uomo, giardini, sbaglio, scolari, zoppo.

2. Scrivete prima coll'articolo, poi coll'aggettivo bel, bello, ecc.: romanzo, prati, albergo, chiesa, piazza, azione, cappelli, mani, occasione, scoglio, musetto, spavento.

Tu natisnjeno besedilo je samo ključ za vse one, ki sledijo pouku italijanske po radiu. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljskih in sredah za začetnike, ob petkih pa za tiste, ki že imajo gotovo predznanje, vedno ob 19.

SGARAVATTI SEMENTI S.A., PADOVA

Sementi di Ortaggi, Foraggi ecc.

Sementi za zelenjavo, krmila itd.

Chiedere offerte. — Zahtevajte ponudbe.

Neuklonljivi borec

»Da,« je odvrnil Nikolaj, »tudi jaz sem isto vprašal in stari služabnik mi je s solzami v očeh pripovedoval, da francoski general Miollis in policijski nadzornik Radet nista pustila svetemu očetu toliko časa, da bi bil vzel kovčeg s potrebnimi oblekami. Zbudili so ga ponoči ob treh, oblekel je talar in kratki plašč, kakršnega nosijo tudi škofje in kanoniki in moral takoj na voz. Nič ni pomagalo, ko je papež razložil, da nima s seboj druge obleke kot to, kar nosi na sebi. General se je smejal! Medtem ko je bil papež s svojim državnim tajnikom na potovanju, je vprašal slednjega, če je vzel kaj denarja s seboj. Tedaj se je izkazalo, da ima kardinal pri sebi tri groše, papež pa en papeto, kar je petina rimskega talarja. Pij je potem dejal: »To je vse, kar mi je še ostalo od moje države.« Tako je sedaj uporabljal vedno isti talar, dokler se ni ogulil. Ne bo malo dela...«

Ob teh besedah je stari krojač obudoval oguljeno obleko. Nenadoma je dvignil roke, se udaril po glavi in zaklical: »O, kako slab krojač sem! Ali sem mar pozabil svojo obrt? Takta stvar se ne da več zašiti, treba je napraviti nekaj novega. In če bom moral narediti zastoj... Pri ubogem Kristusovem namestniku vendar ne bom iskal dobička. To bi bil greh.«

»Stojte!« je dejal stoli župnik, »tu hočem tudi jaz sodelovati in veliko drugih ljudi. Zadostuje, da imate to čast, da smete narediti papežu obleko. Tudi mi hočemo imeti svoj delež, kupili bomo blago zanjo.«

ŠPORT

Kdo bo vodil ta teden?

Danes bodo odigrali 22. kolo italijanskega nogometnega prvenstva

Preteklo nedeljo so začeli s tretjim dejanjem državnega nogometnega prvenstva. Še devet nedelj bodo igrali in potem bo konec zanimivega uigabanja o usodi posameznih moštev. Trenutno kaže, da bodo za letoš odnesli trofejo prvenstva v Livorno. Naskok enajstotice, ki jo spremlja sreča že od prvega začetka, pa ni tako prepričljiv; Torino je samo za dve točki za Livornom, Ambrosiana za tri in vsaka nedelja lahko prinese presenečenje. Trenutno stanje v nogometnem prvenstvu je naslednje:

Livorno	21	13	5	3	34	23	31
Torino	21	13	3	5	49	20	29
Ambrosiana	21	12	4	5	42	22	28
Juventus	21	11	4	6	49	36	26
Genova	21	11	2	8	48	41	24
Bologna	21	10	3	8	38	20	23
Milano	21	7	8	6	27	26	22
Lazio	21	8	5	8	40	42	21
Fiorentina	21	9	3	9	38	43	21
Atalanta	21	8	4	9	20	28	20
Roma	21	7	4	10	25	38	18
Bari	21	5	7	9	17	27	17
Triestina	21	3	10	8	19	25	16
Liguria	21	6	3	12	23	49	15
Vicenza	21	4	5	12	20	33	13
Venezia	21	3	6	12	20	36	12

Danes bo nastopil Livorno v Bariju, kjer bo pobral najbrž obe točki. Še bolj gotovo lahko to trdimo o Torinu, ki bo igral doma z najšibkejšim moštvom prvega razreda, Vicenzo. Tudi Ambrosiana nima tokrat preveč hudega nasprotnika: v Milanu, torej pred domačim občinstvom, bo nastopila proti Tristini. Pred težko nalogo pa stoji Juventus; v Bologni se bo moral krepko boriti, če bo hotel zadržati razdaljo, ki ga loči od vodilne trojice. V Benetkah bodo gledali nogometno tekmo med Venezio in Milanom, v Genovi med Ligurio in Fiorentino, v Bergamu med Atalanto in Romo, v Rimu pa med Laziom in Genovo.

Kdo bo vodil ta teden? Najbrž na vrhu razpredelnice ne bo posebne spremembe in bo ostal vrstni red isti.

Kupujte pri naših inserentih

Čitajte in širite »Slovenca«!

Danes drugi obrok

namiznega tenisa, pri katerem sodeluje devet najboljših ljubljanskih igralcev

Tritedenski turnir med elito ljubljanskih igralcev namiznega tenisa bo prešel danes v drugo fazo z novimi zanimivimi srečanji. Družba najzvestejših pristašev namiznega tenisa, ki jo redno srečujemo na vseh turnirjih, napoveduje, da bodo danes najbolj zanimiva srečanja med Bogatajem in R. Strojnikom, pa med prvakom Ljubljanske pokrajine Bradeškom in Šubertom. Po današnjih partijah bodo ocene posameznih igralcev že veliko bolj jasne, prijatelji športnih prognoz pa bodo dobili nekaj novih podatkov za uganjanje, kdo bo izšel iz tega zanimivega turnirja kot prvak.

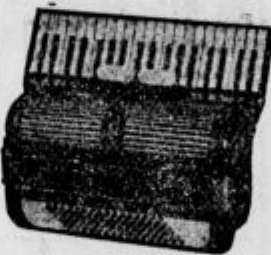
Na sporedu bo spet 12 iger, turnir pa bo vodil SK Mladika. Začeli bodo ob 9 dopoldne v Hermesovi dvorani pri Mikliču.

»SLOVENEČEVA KNJIZNICA«

se naroča in plačuje na Vrhniki, Podlipska cesta 9. Tam lahko tudi kupite posamezne knjige.

OKVIRJE izdeluje specializirano: wolfova 4 KLEIN

IZDELOVALNICA HARMONIK

FLEISS JOSIP

LJUBLJANA BLEIWEISOVA 85

Vam nudi veliko izbiro

piano in diatoničnih harmonik

Zahvala

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so ob smrti najine ljube sestre, oziroma svakinje, gospe

Marije Fasan

izrazili svoje sočutje, ji položili cvetja na krsto in jo spremili na njeno zadnjo pot.

Maša zadušnica bo darovana v kapelici v Jožefišču. Poljanska cesta št. 16 v torek, dne 2. marca 1943, ob 8 zjutraj.

Ljubljana, 28. februarja 1943.

Fasanovi.

pisal in dal vsakemu potrdilo z obljubo, da bodo tisti dobili košček papeževega talarja, če bo papež dovolil, da se lahko razdeli njegova oguljena obleka.

V prihodnjih dneh ni imel Nikolaj samo najslabše in najfinjšo blago za več belih sultanov kakor tudi za škrlatni plašč za žez ramo in za plašč iz rdeče svile — to so z brzimi sli postale plemenite gospe iz Genove — ampak je imel tudi toliko denarja, da je pri zamenjavi prejel polno možno zlatnikov.

Staro obleko je za silo popravil, jo nesel v papežev zapor in jo dal komorniku. Nato je slednjemu sporočil, da dela za Njegovo Svetost popolnoma novo obleko, ki jo hočejo savonski katoliki pokloniti papežu za veliko noč.

Sluga je globoko ganjen to poslušal in samo pritrdil: »Bog bo vse blagoslovil, da, če Njegova Svetost kaj potrebuje, potem je to — dario, ki vam ga je Bog sam naročil. Za vse bom poskrbel.« Osem dni pozneje, v sredo pred velikim četrtkom, je nosil Nikolaj precejšen zavoj k škofjski palači. Ker ga je straža že poznala, so ga pustili vstopiti kmalu je bil v sobici papeževega komornika. Ko je ta odprl zavoj, je z rokami tlesnil od začudenja zaradi lesketajoče se lepote svetlikajočega se novega belega talarja in krasnega rdečega novega malega plašča in svilene plašča. Tudi klobuk z zlato vrvico je bil zraven.

Hkrati je držal Nikolaj, žareč od veselja, možnjo z zlatniki — za uboga svetega očeta,« je dejal, »ki mu Francozi niso nič pustili — od njegovih zvestih pristašev v Savoni.«

POVEST PILOTA ŠTEFANA

85.

Oba z Lio sva možakarju mahala v znamenje, da sva ga zagledala. Joj... kaj res... Prav zdelo se mi je, da je na moč podoben mojemu očetu. Še ozek krog. Ne, ne motim se. Kolikor sem imel moči sem zavpil Lii, da je tisti tam moj oče.

86.

Mož je stal vrh hriba in mahal. Veselo sem zaplul prav nadenj. Na kratko vrv sem privezal majhen vijak ter nanjo pritrdil listek, na katerega sem napisal, da se bom kmalu vrnil in mu prišel pomagat. Na drugi konec vrvi pa sem pričvrstil robec. Naprava je padala...

»Počakajte, Nikolaj, počakajte,« je dejal sluga in hitel ven.

Kmalu se je vrnil.

»Pridite z menoj in nesite vse to v roki.« »Dobro,« je rekel Nikolaj in šel za njim. Sluga je odprl drugo sobico in vstopila sta. Nikolaj je iskal omaro, kamor bi obesil obleko. Tedaj je vstopila iz sosednje sobe drobna, blesta postava v zakrpani beli suti in obledele pišči z belo čepico na častiljivi glavi.

Pij VII. sam je stal pred starim krojačem.

Ta se je sam komaj znašel pred tolikim presenečenjem. Pokleknil je in solze so mu zalile obraz.

Stari komornik pa je z vsem spoštovanjem poročal v kratkih besedah o velikonočnem darilu savonskih katoličanov, pokazal lepo delo in zaključil: »Najsvetejši oče, veliki in mali so zbirali, da bi Vaši Svetosti pripravili lepo praznično obleko za veliko noč. Ker nihče ni hotel vzeti denarja za blago in tudi krojač ne za svoje delo, je tako zbrani denar ostal kot velikonočna miloščina. V imenu zvestih katoličanov tega mesta, ki so pri vsem trpljenju in sočustvovanju srečni in ponosni na to, da vrhovni predstavnik krščanstva biva sredi med njimi, prosim pošten mojster Nikolaj Vašo Svetost, da bi milostno vzeli darove, ki so bili zbrani z dobrim namenom in da bi hoteli blagosloviti darovalce. Zelfo pri tem, da bi Bog kmalu rešil Vašo Svetost in Vam hotel kmalu vrniti Vašo lastnino.«

Solze so napolnile papeževe oči, ko je ganjen gledal darove in potem mojstra Nikolaja.

(Datje).